

MOTIONSHÄFTE 2019

Motion 1 - Global kärnvapennedrustning	4
Motion 2 - Utred Rennäringslagen	5
Motion 3 - Utred hur återlämnandet av samisk mark kan genomföras	7
Motion 4 - Gällande tilläggsbidrag för föräldrar	8
Motion 5 - Vi lär av historien	9
Motion 6 - Om ökad närvaro av svenska soldater inom FN-fredsinsatser	10
Motion 7 - EU:s samarbete med Nato	11
Motion 8 - Ett nytt reformprogram för ekonomisk-politiska problemområden	12
Motion 9 - Investera i en grön landsbygd	14
Motion 10 - Gör förskolan öppnar, obligatoriskt och avgiftsfri	15
Motion 11 - Avskaffa förslaget om studielön till bristyrken	16
Motion 12 - Inför deltidssjukskrivning för studenter	17
Motion 13 - Lägg in arbetsmiljöutbildning i högskoleutbildningar	18
Motion 14 - CSN borde vara vår bästa vän	18
Motion 15 - Motionen gällande Svenska vapen bäst i Sverige	19
Motion 16 - Instifta register över kongressbeslut	20
Motion 17 - Förstatliga studentmössan!	21
Motion 18 - Stoppa utbyggnaden av flygplatser	22
Motion 19 - Stoppa överförmynderiet	23
Motion 20 - Ställ kungen i bostadskön	24
Motion 21 - Våra kollektiva nyttigheter	24
Motion 22 - Demokratisera bankväsendet och inför E-kronan	25
Motion 23 - Förstatligad skolpeng	27
Motion 24 - Skolval för likvärdighet	28
Motion 25 - Socialdemokratisk politik för minskad snedrekrytering till högskolan	29
Motion 26 - Ett s-studenter för alla	31
Motion 27 - Gällande bilavgifter	32

Motion 28 - Finansiering av välfärden kräver progressiva inkomstskatter	33
Motion 29 - Kol utan stål	34
Motion 30 - Begränsa arbetsgivarens intervjurätt om familjebildning	36
Motion 31 - Den gröna mineralen, vår tids enda lösning?	37
Motion 32 - En modern och demokratisk folkrörelse	38
Motion 33 - Inför förbud mot retuscherade kroppar i reklambilder	39
Motion 34: Demokratiska bankväsendet och inför e-krona (budlett)	41
Motion 35 - Gemensam kommunalskatt	41
Motion 36 - Reglera statens pensionsfonder	42
Motio 37 - Inför statlig malmfond	42
Motion 38 - om att förbjuda kirurgiska ingrepp på minderåriga intersexuella som inte är medicinskt nödvändiga	43
Motion 39 - Lärarledd tid som konkurrensfaktor för universitet och högskolor	45
Motion 40 - Preventivmedelssubventioner.	46
Motion 41 - Modernisering av Svensk Primärvård	47
Motion 42 - Stoppa alla ruttna frihandelsavtal	48
Motion 43 - Vårdens huvudmannaskap	49
Motion 44 - Progressiv kapitalbeskattning	50
Motion 45 - Utnyttja psykologers kompetens	50
Motion 46 - Motion gällande inrättande av integrationsverket	52
Motion 47 - En modern och demokratisk folkrörelse	53
Motion 48 - En Humanare Sjukförsäkringspolitik	54
Motion 49 - Några förslag till en mer rättvis bostadsmarknad	55
Motion 50 - För en uppdaterad sex- och samlevnadsutbildning	58
Motion 51 - Kultur åt folket	59
Motion 52 - Folkets representanter, avlönade som folket!	60
Motion 53 - Se fördelarna, en effektiv ögonhälsa tillgänglig för alla!	61
Motion 54 - gällande museer	62
Motion 55 - Kampen mot diskriminering på arbetsmarknaden	63

Motion 56 - gällande Nedrustning av kärnvapen	64
Motion 57 - S-studenter på Reformisternas sida	65
Motion 58 - Jämlik skola för alla	65
Motion 59 - Avkriminalisering av personligt narkotikabruk	66
Motion 60 - Doktorandanställning i Högskoleförordningen	68
Motion 61 - Lösningen på svensk försvarspolitik	69
Motion 62 - Reform av nämndemannasystemet.	70
Motion 63 - Återbetalning av studieavgifter	71

Motion 1 - Global kärnvapenedrustning

Att kärnvapen är det mest kraftfulla vapnet på jorden är vi alla ense om. Det finns inget annat vapen som har kraften att döda så pass många människor på så kort tid. Just därför är det otroligt viktigt att detta vapen aldrig någonsin används, och det är otroligt viktigt att vi lär oss av historien och ser konsekvenserna av dess användning genom tiderna. Det finns många stora problem med kärnvapen. Ett av dem är antalet döda civila människor. Hiroshima-bomben (som är en liten bomb i jämförelse med andra atombomber) dödade 90 000-120 000 människor under bombningen och dagarna efter. Än idag, alltså 70 år senare, dör folk i sviterna av detta då de som har blivit utsatta för radioaktiv strålning i större utsträckning drabbas av cancer. (värt att nämna är även att det var den amerikanska presidenten Harry Truman som beordrade att bomben skulle falla). Det finns totalt 9 stater i världen som har kärnvapen. Dessa nio är: Amerikas förenta stater, Storbritannien, Frankrike, Ryssland, Israel*, Nordkorea, Kina, Indien och Pakistan. Utöver detta har vi NATO, en militärallians som också använder sig av kärnvapen. *Israel har aldrig formellt erkänt innehav av kärnvapen, men uppskattas ha upp till 400 kärnvapen. Det har visat sig att majoriteten av dessa använder kärnvapnen otroligt oansvarslöst. Många makthavare använder sitt lands kärnvapen som skrämselektik, vilket både är odemokratiskt och leder till att andra länder också skaffar kärnvapen.

På grund av detta yrkar jag:

att1 S-studenter verkar för att Socialdemokraterna på nationellt plan driver frågan om global kärnvapenedrustning.

att2 S-studenter antar motionen som sin egen.

att3 S-studenter skickar motionen till Socialdemokraternas partikongress

Motionssvar:

Vi vill tacka motionären för en bra motion. Det är en viktig och relevant fråga. Sedan Kalla krigets slut har vikten av en nedmontering aldrig varit så viktig som nu. Där vi ser en allt mer aggressivare omvärld, där vi har USA med Trump i spetsen, där Kina och Ryssland blir allt mer på offensiven, med t.ex. krimhalvön och konflikten i kinesiska havet. I och med att denna fråga redan drivs idag där Sverige var en av de drivande krafterna för Konventionen om förbud mot kärnvapen som gick antogs av FN.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Anse att-sats ett besvarad

Avslå att-sats två och tre

Motion 2 - Utred Rennäringslagen

Genomgående i Sveriges historia har staten gjort sig skyldig till otaliga övergrepp mot samerna. Slavdrift i silvergruvor, segregation i skolan och gravplundringar för att nämna några. Det som framförallt påverkar det samiska folket idag är den bristfälliga och rent rasistiska implementationen av "urfolksrätt". Det är tveksamt om samisk rätt i Sverige kan jämföras med

urfolksrätt med tanke på hur godtycklig den är. Samiskt rätt i Sverige vilar på rennäringslagen från 70-talet, vilket i sin tur stödjer sig på renbeteslagen från 1928 och den då rådande bilden om vem som var same. Gemensamt för lagarna är att de definierar samisk rätt som något inte alla samer har. Istället för att binda rätten till kultur, arv eller något som är gemensamt för hela det samiska folket är lagen skriven som att endast samer inom samebyar, aktiva inom renskötselns skall kunna bruka den. Svenska staten har med andra ord bundit urfolksrätten till ett yrke. I praktiken begränsar det äganderätten för samer utanför samebyn, äganderätt som borde ha ärvts av en individ blir istället omskrivet till bruksrätt för kollektivet. Lagen vilar även den koloniala bilden om samer, den som finns i svenska filmer från 20-talet om en vild man med renar i ett evigt snölandskap. Rennäringslagen är ett arv från en tid då rasbiologi inte bara var accepterad utan en vedertagen vetenskap. Som följd definierar lagen vilka som kan bruka den samiska rätten efter rasbiologins tanke om hur en same skulle vara. Under 2018 och början av 2019 har sverigedemokraterna visat intresse för samiska frågor. Även om deras värdegrund innebär ett uteslutande av samer från det svenska samhället alternativt en radering av den samiska identiteten så finner de visst stöd från samiskt håll. Stödet kommer av att socialdemokratin misslyckats med att starta en konversation med samiska företrädare och tillsynes inte vågar röra de samiska frågorna. Att lämna urfolksfrågor och minoritetspolitik orörda gör det möjligt för rasistiska partier att splittra det samiska samhället. Det krävs att socialdemokratin startar en konversation med det samiska folket och ser över hur rättsfrågorna kan hanteras för att öka det samiska självstyret och ta ett steg ifrån rasbiologins perspektiv på vad som är samiskt.

Samerna i Sverige har inte haft samma möjlighet till eget ägande som den övriga svenska befolkningen. Svepskälet var att samiska näringar inte kultiverade marken och därför inte kunde ge äganderätten. Det kommer från att den svenska staten såg möjligheten att förenkla processen att tillgodose sig naturtillgångar i svenska delen av Sápmi, även kallat Norrland. Som följd är rättsläget för marken, på flera håll i Norrland, invecklad då nybyggare givits mark som redan haft samiska ägare. I nuläget är det svårt att återbörda den mark som givits till en tredje part, läs nybyggare, men stora delar av fjällvärlden anser staten sig fortfarande äga. Marken som inte givits till nybyggare dvs den som staten fortfarande äger bör återlämnas till dess ursprungliga ägare med all hast. Att fortsätta förneka samiskt ägande på marken är att profitera på 1900-talets rasbiologi och i praktiken att hålla tillbaka samisk självständighet.

att1 Socialdemokratiska studentförbundet verkar för att en utredning om avskaffandet av rennäringslagen genomförs.

att2 Socialdemokratiska studentförbundet verkar för att SAP inleder kommunikation med, det samiska folkets företrädare, Sametinget.

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen skulle vilja börja med att tacka motionären för en viktig motion. Vi delar bilden att samerna under historien fallit offer för förtryck som aldrig kan accepteras. Förbundsstyrelsen delar dock inte motionärens lösning i att verka för en utredning om avskaffandet av rennäringslagen skall genomförs. När det kommer till frågan gällande att S-studenterna ska verka för att SAP skall inleda kommunikation med det samiska folkets företrädare, sametinget, anser vi att detta redan sker. Statsministern träffade Sametinget 2016 där bland annat frågor om: Sametingets framtid och utmaningar, framtida samepolitik, nordisk samekonvention, ILO 169 och rennäringsfrågor diskuterades. Mötet uppskattades från sametinget där ordföranden uttryckte: "Det är framförallt en markering från staten om att samiska frågor är viktiga, säger Håkan Jonsson." (Sametingets styrelseordförande Håkan Jonsson).

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Avslå att-sats ett

Besvara att-sats två

Motion 3 - Utred hur återlämnandet av samisk mark kan genomföras

Samerna i Sverige har inte haft samma möjlighet till eget ägande som den övriga svenska befolkningen. Svepskälet var att samiska näringar inte kultiverade marken och därför inte kunde ge äganderätten.

Det kommer från att den svenska staten såg möjligheten att förenkla processen att tillgodose sig naturtillgångar i svenska delen av Sápmi, även kallat Norrland. Som följd är rättsläget för marken, på flera håll i Norrland, invecklad då nybyggare givits mark som redan haft samiska ägare.

I nuläget är det svårt att återbörda den mark som givits till en tredje part, läs nybyggare, men stora delar av fjällvärlden anser staten sig fortfarande äga. Marken som inte givits till nybyggare dvs den som staten fortfarande äger bör återlämnas till dess ursprungliga ägare med all hast.

Att fortsätta förneka samiskt ägande på marken är att profitera på 1900-talets rasbiologi och i praktiken att hålla tillbaka samisk självständighet.

Yrkande

att1 Socialdemokratiska studentförbundet verkar för att en utredning om hur den statliga marken norr om Dalälven kan återbördas till dess rättmätige ägare, samerna.

att2 Socialdemokratiska studentförbundet verkar för att kungens privata mark norr om Dalälven konfiskeras och återlämnas till dess rättmätige ägare.

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar motionären för en viktig motion. Förbundsstyrelsen delar de flertalet punkter motionären tar upp och vi delar även motionärens andemening. Det förbundsstyrelsen inte delar är tillvägagångssättet för att finna den bästa situationen för samerna.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Avslå motionen i sin helhet

Motion 4 - Gällande tilläggsbidrag för föräldrar

Om man har barn och studerar så har man rätt att få ett tilläggsbidrag till sitt studiemedel eller studiestartsstöd för att få ett extra ekonomiskt stöd då barn medför högre utgifter. Storleken på detta bidrag beror på vilken studietakt man studerar på och hur många barn man har. En heltidsstuderande med ett barn får då till exempel 612 kr extra för 4 veckor.

I de fall där barnets båda vårdnadshavare studerar så har endast en av vårdnadshavarna rätt till tilläggsbidraget och enligt CSN är det den av vårdnadshavarna som först får beslut om studiemedlet som får tilläggsbidraget. Om vårdnadshavarna är separerade så tillfaller tilläggsbidraget den vårdnadshavare som barnet är folkbokförd hos.

Jämför man med bostadsbidraget för barnfamiljer så har båda vårdnadshavarna rätt till bostadsbidraget om de är separerade så länge vårdnadshavarna uppfyller Försäkringskassans villkor kring växelvist boende eller för den som har sitt barn minst 30 dagar per år.

För studenter med barn som är separerade med delad vårdnad så är detta ett ojämnt bidrag då bidraget endast ger ett extra ekonomiskt stöd till den ena vårdnadshavaren medan barn leder till extra utgifter för båda vårdnadshavarna.

Därför yrkar jag:

att1 CSNs tilläggsbidrag ska tillfalla båda vårdnadshavarna i de fall då båda är studenter.

att2 Motionen skickas till den Socialdemokratiska riksdagsgruppen.

Motionssvar:

Vi vill tacka för motionären för en bra motion som lyfter en relevant fråga. Vi delar motionärens uppfattning om att tilläggsbidraget bör delas mellan separerade föräldrar i situationen att barnet/barnen bor hos båda föräldrar. Det skrivs inte i att-satsen att tilläggsbidraget enbart ska delas då barnet/barnen bor ihop vilket vi anser är ett nödvändigt kriterium för att kunna anta motionen. Förbundsstyrelsen anser även att vi kan anta en att-sats där vi ska genomföra något vi inte har möjlighet att genomdriva. S-studenter hade kunnat verka för att genomföra denna fråga men kan inte anta en motion som säger att S-studenter ska genomföra förslaget. Med en ny formulering av att-sats ett hade vi kunnat tänka oss att bifalla men i nuvarande form blir det ett avslag.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

- **Att avslå motionen i sin helhet**

Motion 5 - Vi lär av historien

Det är arbetarrörelsen som har byggt upp vårt samhälle och den välfärd vi idag tar för givet. Kunskapen om vårt samhällsbygge har blivit allt svagare nuförtiden, organisationsgraden i fackföreningarna sjunker och engagemanget i politiska partier minskar. Därför anser vi att ett arbetarrörelsemuseum behövs för att öka kunskapen om bygget av välfärdsstaten.

Alla som har gått en grundkurs hos S-studenter, SSU eller partiet har fått lära sig vilken betydelse arbetarrörelsen har för det samhälle vi har idag och det är nu dags att fler också får lära sig detta. Det är viktigt att visa att arbetarrörelsen än idag är en stark och samhällsbyggande kraft vilket gör att museet även bör utformas som ett forum där aktuella frågor kan diskuteras och sättas i ett historiskt sammanhang. Det ska helt enkelt vara en plats för att koppla samtiden till historien. Samspelet mellan arbetarrörelsen och de andra folkrörelserna är en central del av vår historia som måste figurera när vi talar om samhällsbygget. Arbetarrörelsen är större än bara socialdemokratien därför ser vi positivt på att inkludera fler organisationer förslagsvis LO, ABF etc. Vi ser gärna att museet inte placeras i någon av storstadsregionerna då det finns en poäng i att göra kultur tillgängligt i hela landet.

Arbetarrörelsen har även en stark tradition av kultur i form av sångböcker, konst och litteratur som fler ska få möjlighet att ta del av. Dessutom har vi folkrörelse- och arbetarrörelsearkiv runt om i landet med stora kulturskatter. Att visa på arbetarrörelsens bredd anser vi är en viktig del i att förstå att rörelsernas betydelse i samhället är mer än bara politisk förändring. Genom att lyfta fram kulturen så kan det även bidra till en stärkt identitet till dagens arbetarrörelse.

Inspiration kan hämta från de kvinnohistoriska museerna i Umeå och Stockholm där de båda museerna har mindre traditionell utformning där fokus ligger på föreläsningar och panelsamtal. I Köpenhamn finns Arbejdermuseet, ett museum om den danska arbetarrörelsen. Detta museum skulle kunna användas som förebild för en svensk variant.

Utöver bildningen kan ett museum ge andra fördelar så som en museibutik med fantastiska souvenirer. Med en butik kan du ta med dig en del av museet hem till dig och på så vis fortsätter bildningen även utanför museets dörrar. För övrigt, hur fantastiskt skulle det inte vara med ett påslakan-sett med den kapitalistiska samhällspyramiden?

Därför yrkar vi:

att1 S-studenter verkar för bildandet av ett arbetarrörelsemuseum med syfte att stärka folkbildningen.

att2 S-studenter driver frågan mot socialdemokratiska arbetarpartiet.

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för en viktig motion. I en tid då antidemokratiska krafter är på frammarsch är det viktigare än någonsin att minnas den kamp som arbetarrörelsen fört, och rollen den spelat i att införa demokrati och bygga upp vårt välfärdssamhälle. Det finns så som motionären beskriver flera exempel från våra grannländer på hur ett arbetarrörelsemuseum kan se ut.

Därför föreslår förbundsstyrelsen kongressen

- **Att bifalla motionen i sin helhet.**

Motion 6 - Om ökad närvaro av svenska soldater inom FN-fredsinsatser

FN:s fredsfrämjande insatser – eller fredsbevarande operationer som de tidigare kallades – är en av de viktigaste åtgärderna för fred och säkerhet. Men det är också en verksamhet som präglas av stora orättvisor och kontraster. Tittar man till exempel på vilka länder som bidrar med personal så ser man att ca 80 procent av soldaterna och poliserna kommer från fattiga länder i Afrika och Asien. Samtidigt står USA, Japan och EU-länderna för ca 70 procent av budgeten. "De rika länderna bidrar med pengar och de fattiga med blod", som FN-veteranen Lakhdar Brahimi har uttryckt saken.

Inte blir det bättre av att förhållandena på marken skiljer sig kraftigt mellan olika länders trupper. Experter som det Svenska FN-förbundets tidning Världshorizont talat med beskriver hur de länder som bidrar med ett stort antal FN-soldater också är de vars nivå på utbildning och utrustning är lägst. Det innebär att soldaterna de skickar är dåligt skyddade samtidigt som de sätts in i länder och områden där riskerna är höga. Resultatet blir stora förluster.

Svenska FN-soldater gör ett viktigt arbete för fred och säkerhet runtom i världen, men det finns alldeles för få av dem. Det är riksdagen som beslutar om när och i vilken utsträckning Sverige ska sända bidrag till olika insatser.

Förhållandena i FN-insatserna blir en spegling av världen i stort, dess klyftor och ojämna villkor. Att försöka jämna ut dem måste vara ett långsiktigt mål.

Att S-studenter verkar för att Sverige ska uppfylla FN's önskemål om fredsinsatser.

Motionssvar:

Vi vill tacka motionären för en bra motion. Det är en viktig och relevant fråga. Vi i förbundsstyrelsen ser positivt till detta i och med skandalen kring visselblåsning av Anders Kompass, där människor som var i en utsatt situation blev utnyttjade i dess mest

extrema form av de som var där för att skydda dem. I och med detta så håller vi med motionären att Sverige bör engagera sig mer i FN:s-fredsinsatser.

Därför yrkar förbundsstyrelsen:

- **Att bifalla motionen i sin helhet**

Motion 7 - EU:s samarbete med Nato

Den 8:e juli 2017 undertecknade EU och NATO en gemensam förklaring om att ytterligare stärka sitt samarbete. Samarbetet ska ske inom följande sju områden: hybridhot, operativt samarbete, IT-säkerhet, försvarskapacitet, industri och forskning, samordnade övningar, kapacitetsuppbyggnad. I sin förklaring motiverar EU samarbetet så här:

"In light of the common challenges we are now confronting, we have to step-up our efforts: we need new ways of working together and a new level of ambition; because our security is interconnected; because together we can mobilize a broad range of tools to respond to the challenges we face; and because we have to make the most efficient use of resources. A stronger NATO and a stronger EU are mutually reinforcing. Together they can better provide security in Europe and beyond."

Detta försvårar solidaritetsklausulen och det ömsesidiga biståndsklausulen genom att ett fördjupat och institutionaliserat samarbete påverkar enskilda medlemsstaters neutralitet i förhållande till NATO. Ett fördjupat samarbete innebär inte enbart svårigheter för medlemsstater som inte är medlemmar i militäralliansen NATO, utan är dessutom problematiskt ur en moralisk synvinkel, hur alliansen har agerat i det internationella samfundet, till exempel när NATO vårdslöst bombade civila i Libyen. Detta är inte något EU's medlemsstater, Sverige, eller någon stat för den delen, ska assistera med.

Självklart är det dock fortfarande viktigt att med nya utmaningar så som terrorism, ekonomiska svängningar och klimatförändringar, använda sig av multilaterala och bilaterala metoder.

Därför yrkas följande:

att1 S-studenter ska verka för alla former av samarbete som rör mänsklig, nationell och internationell säkerhet ur ett moraliskt perspektiv

att2 S-studenter verkar för ett EU som förhåller sig neutralt till samtliga militärallianser globalt

att3 S-studenter verkar för att EU inte ska institutionalisera samarbete med specifika militärallianser

att4 S-studenter verkar för att de så kallade "Petersberg Tasks" gäller villkorslöst oavsett om det territoriella försvaret tillhör en annan militärallians

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för en viktig motion som berör hur EU ska agera gentemot världens militära allianser. Vi delar i stort andemeningen i motionen; Sverige är och bör förbli alliansfritt i fred för att kunna vara neutralt i krig, och inte heller EU ska ingå i någon militär allians. Däremot är att-satserna formulerade på ett sådant sätt att vi inte kan godkänna dem.

Att S-studenter skulle verka för *alla* "former av samarbete som rör mänsklig, nationell och internationell säkerhet ur ett moraliskt perspektiv" är ett alldeles för stort och brett åtagande för förbundet och dessutom är det högst oklart var som är tänkt att inkluderas i de formerna av samarbete.

Likaså delar vi inte uppfattningen att vi bör verka för ett EU som förhåller sig neutralt till *alla* militärallianser globalt eller utesluta att ha något institutionaliserat samarbete med någon allians. Även om vi anser att EU i stor utsträckning bör hålla sig neutralt kan det finnas eller tänkas uppkomma allianser som EU bör markera tydligare emot än andra. Dessutom tror vi att EU kan spela en konstruktiv roll som part i multilaterala samarbeten som kan bidra till avspänning genom samling kring gemensamma utmaningar.

Precis så som motionären skriver är det viktigt med internationellt säkerhetssamarbete kring bland annat terrorism, klimatförändringar med mera. Här utgör Nato en etablerad part att samtala och samarbetar med, inte bara för EU utan även för världssamfundet. Exempelvis har Nato utfört flera fredsbevarande i FN:s regi tillsammans med EU och icke-Natoanslutna länder. Att kapa allt institutionaliserat samarbete med Nato tror vi inte skulle bidra till avspänning i världen utan tvärtom leda till bristande koordination i säkerhetspolitiken. Detta är inte på något sätt ett legitimerande av Natos agerande på andra håll, såsom det folkrättsvidriga angreppet mot Irak år 2003.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Avslå motionen i sin helhet.

Motion 8 - Ett nytt reformprogram för ekonomisk-politiska problemområden

Sverige är ett av de rikaste länderna på jorden. Men det betyder väldigt lite när många inte får ta del av välståndet och allt fler känner att systemet är riggat emot dem.

Ojämligheten drar isär människor. Den sår stad och land, förort från innerstäder. Det handlar om att unga trycks tillbaka av skulder och höga hyror. Att familjer hålls tillbaka från det liv de drömmer om och sliter för. Att barn som får en sämre start för att alla skolor inte ger lika bra utbildning. Att pensionärer inte har råd med någonting trots ett helt liv av hårt arbete.

Det handlar om de otrygga villkoren på jobben. Om arbetstagare som hålls tillbaka av låga löner och otrygga jobb. Om att poliser, vårdpersonal, lärare, barnskötare och socialsekreterare inte ges möjlighet att göra det arbete som de skulle vilja. Där de som jobbar med det viktigaste vi har ständigt förväntas att göra mer för mindre.

Reformisterna:s program och förslag är utformade utifrån denna växande oro och frustration över ojämlikhetens utbredning i samhället. Och att vårt parti, Socialdemokraternas, politik inte räcker till för att möta samhällets stora utmaningar.

I programmet presenteras därför en reformagenda med målsättningen att skapa ett samhälle och en ekonomi för alla, inte bara några få. Idén om ett samhälle och en ekonomi som sätter människors levnadsvillkor först.

I reformprogrammet vill man trycka tillbaka ojämlikheten och bygga ett rättvisare Sverige där ingen hålls tillbaka. Ett samhälle där vi investerar i varandra för att ge varje människa ett bra liv. Ett land där alla kan ha trygghet på jobbet och i sitt eget hem. Där alla kan leva ett värdigt liv. Ett land som tar sitt globala ansvar och bygger ett klimatmässigt hållbart samhälle. Där alla människors frigörelse och värdighet är målet.

Vi alla står inför ett val. Vi kan välja mellan ett samhälle där de rikare blir rikare, där barn fortsätter leva i fattigdom, där välfärdens resurser inte räcker till och där människor ställs emot varandra. Eller så kan vi engagera oss för förändring.

att1 S-studenter stödjer Reformisterna:s sju reform-områden och reformförslag

att2 S-studenter driver och bildar opinion kring Reformisternas reformprogram.

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för motionen. Vi delar motionärens problembild och ambitioner. Med ökande ojämlikhet, växande oro och frustration över samhällets utmaningar är det viktigt med en politik som är progressiv och reformförslag som möter dessa utmaningar.

S-studenter har länge varit drivande i frågor som är progressiva för att bryta ojämlikheten. Exempel på reformer som S-studenter länge har drivit är återinförande av fastighetsskatten och förmögenhetsskatten, införande av 6 timmars arbetsdag, införande av statliga byggbolag, införande av en grön statlig investeringsbank, köttskatt m.m. Vi står för en progressiv politik och är därför glada att föreningar likt reformisterna stödjer våra förslag.

Vi förstår motionärens andemening om att ge stöd till föreningens sju reform-områden men S-studenter är ett förbund, en organisation som organiserar medlemmar på nationell nivå. Vi har våra kongresser, årsmöten och demokratiska processer. Vi har kongressbeslut, motioner och egna program. Kongressen har redan beslut på fem av de reform-områdena som finns i föreningens program. Dock så har kongressen avslagit två av dem. Vill man att kongressen ställer sig bakom de reformförslagen får man inkomma med motioner och diskutera förslagen som enskilda och inte anta ett program utformat av en förening i Stockholms partidistrikt.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Motion 9 - Investera i en grön landsbygd

I Frankrike startades de gula västarnas rörelse tack vare den ökande ojämlikheten mellan land och stad. I städerna är det enkelt och bekvämt att resa kollektivt, i landet är det på många håll omöjligt att göra detta. När politikerna sedan ville snabba på omställningen genom att öka drivmedelsskatten hade de glömt bort dessa människor som inte har möjligheten att resa kollektivt. Detta skapade ett uppror då de som bodde i glesbygden såg sina reallöner minska medan dessa människor också såg deras pengar användas till stora infrastrukturprojekt i de redan rika städerna. Vi måste undvika att göra samma misstag som Frankrike.

Miljöomställningarna har förändrat samhället mycket under de senaste åren, med innovationer som förnyelsebart bränsle, stationer där man kan hyra cyklar, samåkningsapplikationer etc. Det och de stora investeringarna som har gjorts för att bygga en mer miljövänlig infrastruktur i form av cykelvägnätet, eller de ökade investeringarna som har gjorts för att renovera Sveriges järnvägar.

Dessa är ett positivt och nödvändigt steg mot ett hållbart Sverige, men denna utveckling har inte varit jämlik i hela Sverige. Om vi letar oss ut från storstadskommunerna till glesbygdskommunerna ser vi samma verklighet som i Frankrike. Här är bilen fortfarande en viktig del för att ta sig runt och göra dagliga ärenden. Här har det inte blivit enklare att åka kollektivt, det har snarare blivit svårare med mindre bussturer och nedlagda tågstationer.

Alla kommuner måste vara med för att vi ska kunna göra dessa omställningar därför vill vi se extra stöd till kommuner som har dåligt utbyggd infrastruktur. Här vill vi se investeringar i cykelvägar och möjligheter för invånare att hyra cyklar för att locka till mer cyklande. Vi vill även se investeringar i tätare avgångar som gör det möjligt för människor att resa mellan glesbygdssamhällena utan att behöva ta bilen varje gång. Ekonomiskt stöd för att undersöka hur teknologi kan främja ett kollektivt resande ska också investeras i. Här behövs det inte bara att man anpassar system som redan har applicerats i storstäderna, utan man kommer också behöva bygga system som är skraddarsydd för glesbygdens behov.

Därför yrkar jag:

att1. S-studenter driver frågan mot partiet om att ge kommuner och regioner som har dåligt utvecklad kollektivtrafik möjlighet att få extra stöd för att göra satsningar på kollektivtrafiken.

att2. S-studenter driver frågan mot partiet att ge glesbygdskommuner extra stöd för att investera i mer miljövänliga transportsätt.

att3. S-studenter ska verka för att ge ökat anslag till digitala innovationer inom glesbygdens kollektivtrafik.

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för en viktig motion om vår tids ödesfråga; klimatet. Alla människor och alla kommuner behöver bidra till klimatomställningen men vi kan inte och ska inte förvänta oss att alla gör lika mycket. Istället för individ- och skuldperspektivet måste vi se till helheten. Klimatfrågan handlar inte om individens moral, utan om aggregerade koldioxidutsläpp. Vi som samhälle måste klara att ställa om och då bör vi göra investeringar och insatser där behoven är som störst istället för att sprida ut dem.

Sverige inte bara *kan* nå miljömålen för transportsektorn utan stora omställningar från bil till kollektivtrafik och cykel i glesbygden. Det är faktiskt den *enda* vägen framåt att göra investeringar i kollektivtrafik utefter behov. Tätare avgångar med kollektivtrafiken och nya cykelvägar ska förläggas där resenärsflödena är som kraftigast och klimatnyttan är som störst. Det utesluter på inga sätt glesbygden, liksom att digitala lösningar med fördel kan tillämpas även där. Men det finns inget egenvärde att fler ska ställa bilen i glesbygden om utsläppen hade kunnat minskas mer genom insatser på andra håll.

Den som inte har något annat val än att ta bilen på grund av långa avstånd i glesbygden är inte någon "klimatbov". Istället är det de mängder av människor som väljer bil framför kollektivtrafik, gång eller cykel när alternativet finns som är problemet. Här måste politiska styrmedel till både i form av morötter som utbyggd och attraktiv kollektivtrafik och parkerings- och trängselavgifter. Samtidigt måste vi som socialdemokrater se till att balansera dessa styrmedel med kompensation till låginkomsttagare och glesbygdsbor.

Förbundsstyrelsen föreslår för kongressen att:

Avslå motionen i sin helhet.

Motion 10 - Gör förskolan öppnar, obligatoriskt och avgiftsfri

Vägen till ett jämlikt samhälle börjar i sandlådan. På förskolan läggs grunden för livet som komma skall. Förskolan ger barnen en viktig pedagogisk grund, sociala sammanhang och kontakt med fler vuxna vilket är nödvändigt för barns utveckling samt lärande. Barn som gått i förskolan presterar bättre i grundskolan och senare i livet och det är därför viktigt att en likvärdig tillgång till förskolan säkras genom lagstiftning.

Förskolan är i första hand till barnen och därför ska heller inte arbetslösas barn förnekas skolgång eller barn till föräldralediga ges kortare tid. Alla barn ska ha lika rätt till förskola oavsett vårdnadshavarnas ställning på arbetsmarknaden. För många barn är förskolan också den plats där man faktiskt möter andra människor, eller där man kommer ifrån destruktiva familjeförhållanden. Förskolepersonalen kan vara dem som ser och slår larm när barn riskerar att fara illa.

En utbyggnad av barnomsorgen handlar om mer än att bara ge alla barn samma möjligheter. Det handlar också om att ta ytterligare steg mot ett mer jämställt samhälle. Kvinnor står fortfarande för merparten av det obetalda hemarbetet, har fler

VAB-dagar och tar ut mer av föräldraförsäkringen. Barnomsorg är en nyckel till att låta fler kvinnor komma ut på arbetsmarknaden och skaffa sig den ekonomiska trygghet som krävs för frigörelse.

Det kan låta drastiskt med en förskoleplikt från två års ålder, men faktum är att en stor majoritet av barnen redan har börjat förskola innan dess. De som börjar senare är i högre grad barn till föräldrar med utländsk bakgrund eller med arbetarklassbakgrund. Det handlar med andra ord om kvinnor som står långt bort från arbetsmarknaden. Som tar ut mer av föräldraledigheten, i högre grad arbetar deltid och som därmed lever ett mindre jämställt liv.

Idén om den socialdemokratiska välfärdsstaten bygger på individens möjlighet till frigörelse från klass, kön och familjebakgrund. Vi kan inte tro att den byggdes färdigt av Palme på 70-talet, utan nu krävs ytterligare steg.

att1 S-studenter verkar för att förskolan görs avgiftsfri

att2 S-studenter verkar för att förskolan görs obligatorisk från två års ålder.

att3 S-studenter verkar för alla barns lika rätt till förskola oavsett vårdnadshavarnas ställning på arbetsmarknaden

Motionssvar:

Vi vill tacka motionären för en bra motion som lyfter en viktig och relevant fråga. En avgiftsfri förskola är en delösning till att vi uppnår ett jämlikt och klasslöst samhälle. Vi i förbundsstyrelsen håller med motionären i denna fråga att det är viktigt att barnets rätt till förskola inte ska förhindras av vilken ställning man har på arbetsmarknaden eller vilken storlek man har på plånboken.

Därför yrkar förbundsstyrelsen att:

Bifalla motionen i sin helhet.

Motion 11 - Avskaffa förslaget om studielön till bristyrken

Laboremus

Ett studentförbunds främsta uppgift är att driva frågor som värnar om den akademiska friheten och allas lika möjlighet till högre utbildning. En fantastisk reform som uppfyller detta syfte är CSN. Idén med ett centralt kontrollerat studiemedelssystem där alla oavsett bakgrund kan ta lån kom till för att möjliggöra en högre utbildning där flera samhällsgrupper kan ta del av den. Studiemedlet ska inte vara ett "incitament" för att driva studenter till en viss typ av yrke eller utbildning, eftersom detta urholkar den akademiska friheten och öppnar upp för marknadsstyrning av den högre utbildningen. Vi i Laboremus säger därför nej till studielön vid bristyrken samt avskrivning av CSN-lån. Att rekrytera till välfärdsyrken kan hanteras med bättre åtgärder utan att behöva kompromissa med den akademiska friheten och funktionen med ett centralt studiestödssystem. Vi ser en risk att rekryteringen till den högre utbildningen blir ännu snedare ifall ett visst

yrkesval innebär en mindre ekonomisk risk. Detta eftersom att det finns forskning som visar på att en av anledningarna till varför vissa inte söker sig till den högre utbildningen är på grund av en upplevd ekonomisk risk.

att 5-studenter slutar driva frågan om studielön till bristyrken samt avskrivning av studielån

Motions svar:

Förbundsstyrelsen tackar för en bra motion. Vi delar dock inte motionärens problembeskrivning. Sveriges kommuner och landsting publicerade en rapport där de kan visa att 500 000 personer måste anställas inom välfärden fram till 2026. Samtidigt ser vi att behoven är som störst i glesbygdskommuner. För att lösa den ekvationen måste vi våga testa nya grepp. När förbundet under året har drivit frågan har vi varit tydliga i att om en modell skulle införas så skulle den fokusera på våra välfärdsyrken. Då dessa återfinns inom offentlig sektor så menar vi att det inte kan, som motionären hävdar, kallas marknadsstyrning. Vi tycker att modellen är en bra och konkret reform för att ta steg på vägen mot att lösa den kompetensbrist vi står inför.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Avslå motionen i sin helhet

Motion 12 - Inför deltidssjukskrivning för studenter

Laboremus

Unga mår allt sämre år för år och så många som 50% av alla studenter lider av psykisk ohälsa enligt en rapport från Folkhälsomyndigheten. Som student idag kan du vara sjukskriven men bara på heltid. För många studenter kanske det räcker att vara deltidssjukskriven på 50% eller 75%. Då skulle studietiden kunna kortas och därmed också kostnaden. Både för enskild student och för staten.

Därför yrkar jag:

att1 5-studenter verkar för möjligheten för studenter att kunna vara deltidssjukskrivna

att2 5-studenter antar motionen som sin egen och skickar den till Socialdemokraternas riksdagsgrupp.

Motions svar:

Förbundsstyrelsen tackar för en bra motion. Att studenter ska ha möjlighet att vara deltidssjukskrivna har varit en av förbundets profilfrågor under lång tid. Vi har skrivit flertalet debattartiklar i ämnet och skrivningar om våra ställningstaganden återfinns i vårt utbildningspolitiska program. Under 2018 förbättrades situationen något då regeringen införde en möjlighet för studenter att sjukskriva sig 50 % i särskilda fall. Vi vill se att detta utökas ytterligare och kommer fortsätta driva på i frågan.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

besvara att-sats ett

bifalla att-sats två

Motion 13 - Lägg in arbetsmiljöutbildning i högskoleutbildningar

Laboremus

Fler och fler idag studerar vid universitet och högskola, vilket för de allra flesta innebär många timmar stillsittandes vid ett skrivbord. Människokroppen är inte gjord för den sortens stillasittande arbete, vilket märks i att många studenter klagar på stela ryggar och trötthet. En del av problemet är också att studenter inte vet hur de ska sitta på ett ergonomiskt bra sätt. Det handlar rent konkret om rätt avstånd mellan bord och armbåge (för den som har lyxen att sitta vid ett höj-/sänkbart bord), alternativt rätt sätt att sitta vid ett stationärt bord som inte går att höja/sänka.

Vi föreslår med anledning av ovanstående:

att S-studenter verkar för att alla nya studenter på varje universitet ska gå på en obligatorisk föreläsning i ergonomisk studieteknik.

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för en bra motion. Studietiden innebär mycket stillasittande och det är därför viktigt att tänka på ergonomin. Vi tror dock inte att det är rätt väg att gå att lägga universitetens resurser på föreläsningar enligt motionärens förslag. Universitetets ekonomi är ansträngd och vi anser därför att det är viktigare att driva på för att exempelvis utöka mängden läroled tid. Förbundet har andra ställningstaganden gällande arbetsmiljön för studenter. I vårt utbildningspolitiska program eftersöker vi mer forskning inom området samt att arbetsmiljön ska säkerställas för studenter på VFU och praktik. Det tror vi är bättre sätt för att förbättra arbetsmiljön för studenter.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

avslå motionen i sin helhet

Motion 14 - CSN borde vara vår bästa vän

Laboremus

Det svenska studiebidraget kan alltid bli bättre, men vi bör åt det minsta sikta på att vara på samma nivå som våra grannländer. Är vi seriösa med att erbjuda en högre utbildning för alla oavsett vilken bakgrund en kommer ifrån hjälper det inte om den som studerar drar på sig stora studielån.

Den delen av bidraget som utdelas i bidragsform i Sverige är endast 30% av det totala beloppet, medan det i Danmark utgör 66%(för de som bor självständigt, men de som bor hemma erhåller 46% i direkt stöd). Detta motsvarar 8510 kr för danska studenter och 3533 kr för de svenska(2019-03-21 växelkurs).

Om Sverige likställer sig eller i alla fall jobbar mot att komma närmare det danska bidraget kan Sveriges medborgare på riktigt uppnå en jämlik möjlighet för alla medborgare att studera.

För att tillägga till motionen är CSN idag strukturerat på sådant sätt att bidraget och lånet inte kan tas ut oberoende av varandra. Detta innebär t.ex. att den som endast tar ut bidraget under en period förlorar möjligheten att senare ta ut lånet för samma period.

att1 S-Studenterna verkar för att andelen av studiestödet som ges ut i form av bidrag ökas från 30% till 40% att S-Studenterna verkar för att på lång sikt öka bidragsdelen av studiestödet till att komma närmare Danmarks nuvarande nivåer att2 S-studenterna verkar för att låneveckorna och bidragsveckorna inom studiestödet görs oberoende av varandra

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för en bra motion. Vi ställer oss till fullo bakom motionärens yrkanden om att studiebidragets andel av studiemedlet måste höjas. Det har varit en profilfråga för förbundet under lång tid och förbundsstyrelsen har även föreslagit att detta ska inkluderas i vårt reformprogram. Att bidrags- och låneveckorna i studiemedlet skiljs åt är ett ställningstagande som S-studenters kongress 2018 beslutade att inkludera i förbundets utbildningspolitiska program.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

besvara motionen i sin helhet

Motion 15 - Motionen gällande Svenska vapen bäst i Sverige

Svensk vapenexport är sedan tidigare reglerad i särskild lagstiftning. Vad som däremot fortfarande är oreglerat är den svenska vapenimporten. Det är viktigt att vi skapar regler och styrdokument för när Sverige eventuellt behöver importera vapen, eller delar av vapen till försvarsmakten. Sverige ska inte via vapenköp ekonomiskt stödja stater vars värdegrund väsentligt skiljer sig från vår egen. Det är också viktigt att etiska regler tas med i betänkande vid vapenköp. Att det i dagsläget är möjligt att importera vapen från länder som är föremål för svenskt exportförbud belyser problemet. I dagsläget importerar Sverige bland annat israeliska målsökningssystem, samma som israeliska flygvapnet använder vid bombningen av Gaza.

Samtidigt får Sverige inte exportera vapen till Israel just på grund av samma konflikt. Svensk vapenimport måste också ha ett långsiktigt konsekvenstänk, där alla som påverkas av beslutet har möjlighet att yttra sig.

att S-Studenterna verkar för att styrdokument och regler kring den svenska vapenimporten inrättas.

att det blir förbjudet att importera vapen från länder som det är förbjudet att exportera vapen till.

att Sverige i framtiden inte ska importera vapen från länder vars demokratiska värdegrund skiljer sig från Sveriges.

Motionssvar:

Vi vill tacka motionären för en bra motion som lyfter en viktig och relevant fråga. I och med att vi ser en mer konfliktfylld omvärld! Tittar man på Freedom House senaste rapport om demokrati så kan man tydligt se att demokratin är på tillbakamarsch. Där våra konflikter blir allt mer brutala och där civila människor blir målen för bomber. Men vi i förbundsstyrelsen delar motionärens problembeskrivning. Dock anser vi att detta inte är lösningen till den rådande situationen som finns i vår omvärld. Anledningen att vi säger nej till denna motion är att att-satserna inte går att applicera utifrån hur dem är skrivna. Men vi uppmanar motionären att återkomma nästa kongress där dessa att-satserna är omskrivna.

Därför yrkar förbundsstyrelsen

Att avslå motionen

Motion 16 - Instifta register över kongressbeslut

Likt många andra politiska organisationer lider S-studenter av ett problem vad gäller det politiska minnet. Detta problem är dock möjligtvis större för vårt förbund eftersom medlemmar ofta endast är aktiva under de år de studerar och kanske några enstaka år till.

De beslut som fattas under en kongress glöms lätt bort och praktiskt taget identiska motioner kan till följd av detta klubbas igenom på flera påföljande kongresser. Det är på grund av detta viktigt att det finns ett tydligt och lättillgängligt dokumenteringssystem för vilka motioner som antagits och avslagits under kongresserna. Detta är viktigt också för att det ska vara någorlunda enkelt att överblicka förbundets politiska och organisatoriska utveckling över tid.

Efter S-studenters kongresser brukar det skrivas en sammanfattande text över vad som har hänt på kongressen och vilka frågor som diskuterats. Detta är en ordning som vi anser är bra och vill komplettera. I framtiden önskar vi att dessa kongressrapporter som brukar skrivas av redaktionsutskottet görs mer utförliga och att dessutom en enkel lista över de motioner kongressen beslutat om bifogas i ett dokument. Dessa rapporter vill vi ska läggas upp på S-studenters hemsida tillgängligt för alla så att man i framtiden kan titta tillbaka på kongressrapporter från tidigare år.

Vi vill lämna utrymme för förbundsstyrelsen att självt utforma den exakta formen för dokumentationen över motioner och beslut. Förslagsvis räcker det med att inkludera motionernas rubriker och att-satser i ett sådant dokument och naturligtvis

information om vad kongressen beslutat. I övrigt anser vi dock att kongressrapporterna som de utformas nu fungerar bra. Vår önskan med denna motion är alltså sammanfattningsvis att kongressrapporterna ska göras mer utförliga och inkludera något slags register över vilka frågor som diskuterats och om vad kongressen beslutat. Dessa rapporter vill vi ska publiceras och finnas tillgängliga på S-studenters hemsida i någon slags kronologisk lista.

att1 förbundsstyrelsen ska ta fram riktlinjer för hur redaktionsutskottets uttalande ska utformas för att kunna inkludera så mycket information som möjligt om den aktuella kongressen.

att2 på ett praktiskt sätt inkludera vilka motioner kongressen beslutat om, och vad som har beslutats gällande dessa i redaktionsutskottets uttalande.

att3 kommande kongressuttalanden från redaktionsskottet, och de som kan återfinnas från tidigare år än 2019, görs tillgängliga i en kronologisk lista på S-studenters webbsida.

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar motionären för motioner och delar motionärens problembeskrivning gällande fattade beslut. Vi menar dock att ett kongressuttalande är ett demokratiskt fattat beslut om vilka frågor som har lyfts under kongressen, i form av motsvarande ett pressmeddelande.

Den roll som motionären istället söker är snarare en beslutslista, vilket är något förbundsstyrelsen själva arbetat med och utifrån de senaste åren. Det är en modell som förbundsstyrelsen strävar efter att i större utsträckning göra tillgänglig för klubbar under de olika verksamhetsåren.

Det finns också möjlighet att be kansliet om till exempel kongressprotokoll, där alla våra beslut finns fattade.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att

Avslå motionen i sin helhet

Motion 17 - Förstatliga studentmössan!

Studentexamen och studentfirandet ska inte vara ett tillfälle att dela upp skolklasserna i sina respektive samhällsklasser.

Mössan används en gång under en livstid och tvingar den mindre bemedlade att antingen spendera sina eventuella besparingar eller vara utan mössa bland sina klasskamrater.

Jämlikhet har ett egenvärde och även ifall alla studentmössor blir lite fulare utan marknadens hjälp så är det bättre än att vissa ska känna ekonomisk oro över att ta studenten, eller att företag ska utnyttja ungdomars vilja att passa in.

att1 kommersialisera examensdagen och sätta press på eleverna att "investera" i sin studentdag är inte bara omoraliskt, det lägger fokus på fel saker. Fokus på examensdagen ska vara att studenterna klarat sig igenom 12 år folkskola - vi ska inte lyfta fram deras respektive klasstillhörighet genom mössor av varierande kostnad och kvalitet.

att2 S-studenter antar motionen som sin egen och gentemot partiet driver att studentmösseföretagen inte får vara verksamma och marknadsföra sina produkter på gymnasieskolor

att3 S-studenter antar motionen som sin egen och gentemot partiet driver att staten på sikt ska upprätta egen studentmösseproduktion med monopol.

Motionssvar:

Motionsstyrelsen tackar för en bra motion. Självklart ska inte ett privat företag få använda sig av gymnasieskolor för att få marknadsföra sina produkter. Ifall ett företag vill driva sin verksamhet som går ut på att sälja mössor får de göra detta, men det ska ske utanför skolan. Det finns vad vi ser ingen anledning till att just studentmösseföretagen skulle få denna särbehandling.

Vi tycker däremot inte att ett monopol på studentmösseproduktionen är lämplig. När staten överväger ett förstatligande måste en rad faktorer vägas mot varandra. Ett sådant övertagande måste vara berättigat av rättviseskäl, effektivitetsskäl, på grund av vikten att produkten blir tillgänglig på lika villkor till alla eller av någon annan anledning. Vi ser inte att studentmössorna idag utgör ett problem på den nivån att det berättigar ett statligt övertagande. Dessutom är vi tveksamma till hur effektivt ett sådant övertagande skulle vara. Studentmössor säljs under en mycket begränsad tid varje år och till en mycket begränsad grupp, skulle ett företag i statlig regi kunna gå runt med att stå för produktionen och antagligen distributionen och försäljningen av studentmössor? Ha i åtanke att ett studentmösseföretag kan beställa in mössor från en leverantör som kan producera vanliga mössor på årets resterande dagar. Detta är inte en möjlighet för ett statligt bolag som skulle ha monopol över endast studentmösseproduktionen, såvida inte all mössproduktion skulle förstatligas, vilket inte framgår av att-satsen.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

bifalla att-sats ett

Avslå att-sats två

Motion 18 - Stoppa utbyggnaden av flygplatser

Du har hört varenda argument för varje Sverige ska gå längst fram i klimatkampen. Du har också hört hur negativt flyget är för klimatutsläppen. Du har förmodligen också själv funderat på om du verkligen ska ta den där sista flygresan. Nu är det också dags för Sverige att fundera på om vi ska ta den där sista flygresan. I slutet av mars spreds nyheten att S pressat på MP så att regeringens politik numera är att Arlanda ska fördubbla sin trafik till 2050. Detta rimmar uppenbarligen inte med att Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland.

att1 S-studenter antar motionen som sin egen och gentemot partiet driver att studentmösseföretagen inte får vara verksamma och marknadsföra sina produkter på gymnasieskolor

att2 S-studenter antar motionen som sin egen och gentemot partiet driver att staten på sikt ska upprätta egen studentmösseproduktion med monopol.

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för en bra motion. Vi delar motionärens andemening, expansionen av flygindustrin i allmänhet och Arlandas utbyggnation i synnerhet är helt oförenligt med svenska miljömål. Förbundsstyrelsen tror dock att de åtgärder som vi redan driver och de förslag vi har gällande flygindustrin hanterar problemet med svenskt flyg på ett tillräckligt sätt.

Problemet vi ser med totalstopp är att det är ett otympligt verktyg och leda till svåra avgränsningar. Det kan finnas fall då flygplatser med fördel kan slås ihop, vilket skulle minska det totala flygutbudet men kräva utbyggnaden av en flygplats. Vi tror därför att åtgärder som höjd flygskatt, flygförbud för vissa sträckor och att stoppa klimatskadliga subventioner till exempelvis flygplatser är bättre lösningar.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Avslå motionen i sin helhet.

Motion 19 - Stoppa överförmynderiet

Laboremus menar att det är överförmynderi att i detalj styra elevsammansättningar. Vi tyckte därför att det är bekymrande att S-studenter förra kongressen antog en motion om ett kontrollerat skolval. Att kommuner ska värdera olika elevers socioekonomiska bakgrund kan uppfattas som kränkande. Det går att komma åt problemet med en ojämlig skola på andra sätt. Genom medveten stadsplanering och genom att avskaffa det fria skolvalet. I de flesta delar av landet går det att få en jämlik elevsammansättning genom att tänka medvetet gällande upptagningsområdet. Att ha en modell där elevers socioekonomiska situation ska kartläggas står inte i proportion till problemet som främst drabbar delar av Stockholm. Vi menar att det är en extrem form av paternalism och osmickrande form av statlig inblandning, som sannolikt uppfattas som kränkande snarare än frigörande för individen.

att S-studenter slutar ta ställning för ett kontrollerat skolval och istället befäster sin ställning för ett avskaffande av det fria skolvalet.

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för en bra motion. S-Studenterna måste vara i framkant i den politiska debatten. Ett kontrollerat skolval är inte fel i alla lägen men det är en nödlösning för en större problem. Som en progressiv röst inom arbetarrörelsen har vi en möjlighet att föra debatten på vår planhalva och driva frågan om att avskaffa det fria skolvalet. Ett kontrollerat skolval kan fortfarande vara en gångbar kompromiss i vissa lägen, men utgångspunkten för diskussionen måste vara det fria skolvalets avskaffande.

Förbundsstyrelsen tolkar inte att-satsen att innebär ett avståndstagande från ett kontrollerat skolval, endast att vi inte längre aktivt ställer oss bakom eller driver frågan och istället fokuserar på frågan om det fria skolvalets avskaffande.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

bifalla motionen i sin helhet.

Motion 20 - Ställ kungen i bostadskön

Sverige är det mest långtgående socialdemokratiska projektet i världen. Vi är ett parti som ständigt kämpat för utökad demokrati och utjämning mellan klasserna. Trots den socialdemokratiska hegemonin i svensk politik står fortfarande monarkin i Sverige stark. Det är dags att vi som ett demokratiskt arbetarparti äntligen tydligt tar tag i frågan. Kostnaden för monarkin beräknades av republikanska föreningen uppgå till 1,1 miljarder kronor 2018. Monarkin, utöver att vara en tydlig klassmarkör som livnär sig på skattebetalarnas pengar är också en ren antidemokratisk institution. Ämbeten som ärvs hör inte hemma i vårt demokratiska samhälle. Kungafamilijs medlemmar åtnjuter även speciella privilegier och står övriga svenska medborgare.

"När Socialdemokraterna hela tiden hänvisar till Torekovskompromissen om monarkin så framstår de till slut som försvarare av monarkin." Yasmine Larsson, socialdemokratisk riksdagsledamot och ordförande i republikanska föreningen.

Trots detta har socialdemokraterna en svag kraft i frågan. En sifo-undersökning visar att endast 26% av väljarna vet att socialdemokraterna är emot monarkin, och under fliken vår politik på socialdemokraternas hemsida finns inget om monarkin eller statskicket. I en tid där många upplever socialdemokraterna som ett ideologilöst parti utan identitet är det dags att vi tydliggör vår ställning i dessa identitetsskapande frågor. Det är dags att vi tillslut avskaffar denna antidemokratiska överklassintuition.

att S-studenter verkar för att Socialdemokraterna aktivt driver frågan om avskaffandet av monarkin.

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för en bra motion. Vi delar motionärens problembeskrivning och håller med om att frågan återigen behöver uppmärksammas.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Bifalla motionen i sin helhet.

Motion 21 - Våra kollektiva nyttigheter

I dagens nyliberala debattklimat talar tillexempel tankesmedjor som Timbro om att privatisera vattnet i Sverige. Denna typ av privatiseringar som ämnar exkludera och särbehandla folk från kollektiva nyttigheter blir allt mer påtagliga. För att motverka denna utveckling behöver vi robusta regelverk som kan garantera att våra kollektiva nyttigheter såsom vatten i framtiden kan

få nyttja samhället och inte privata vinstintressen. Med tanke på att det är så svårt att avprivatisera varor är det extra viktigt att vi kan agera snabbt för att försvåra den utveckling vi ser idag.

Kollektiva varor utgör grundstenen i vårt samhälle, rent vatten, försvaret och infrastruktur är kritiskt för hela vår samhällsstruktur. Det är viktigt att vi kan säkerställa att alla även i framtiden kan fortsätta bruka dessa varor, utan rädsla för att bli diskriminerad på grund av storleken på ens plånbok.

att vattnet fortsätter ägas i offentlig regi

att svensk lag skyddar kollektiva varor från att privatiseras i framtiden

att S-studenter antar motionen som sin egen och skickar till riksdagsgruppen

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för motionen och delar motionärens problembeskrivning av den ökade kommersialiserade och privatiserade allmännyttan och gemensamma resurser. Det är en fråga som förbundet drivit länge när det gäller till exempel rätten till gemensamt äga studentbostäder. Vi delar dock inte synen på att-satsernas lösningar på problemet.

Vi anser att en ökad lagstiftning på grundlagsnivå är problematiskt då det ökar politikens tröghet även åt det andra hållet. Ett politiskt system där reformer inte skulle kunna genomföras inom mandatperioder riskerar att urvattna det förtroende som finns för politikens makt att påverka människors liv. Att-satserna är inte heller formulerade så att vi kan bifalla dem, då vi bara kan ta ställning till vad förbundet ska tycka. Vi håller dock med om och tycker redan att vatten och andra gemensamt ägda resurser ska fortsätta ägas gemensamt.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen

Avslå motionen i sin helhet.

Motion 22 - Demokratisera bankväsendet och inför E-kronan

Dagens bankväsende är idag en ohållbar konstruktion om vi vill främja ett jämlikt samhälle. Affärsbankers rätt att skapa pengar göder ojämlikheten i vårt samhälle. Enligt SCB så har gini-koefficienten för disponibel inkomst, i Sverige, stigit från cirka 0.22 - 0.33, mellan 1975-2015. Det finns flera indikatorer på att det är kreditavregleringen och andra liknande reformer som ligger bakom den allt mer utbredda ojämlikheten mellan de som äger och de som lever från.

En annan dagsaktuell orättvis företeelse är att riskerna har "socialiserat" för bankväsendet, men inte vinsterna. Det vi menar med detta är att Storbankerna har idag blivit systembärande och kan inte gå omkull utan att riskera enorma störningar i

ekonomin, samt finansiell kris. Tänk dig att du går in på ett casino och ställer dig vid ett roulettebord, du har möjlighet att vinna men om du förlorar så kommer du inte behöva stå för kostnaden. Det här är idag situationen för våra affärsbanker. "Grundproblemet är själva systemet där vi som samhälle överlämnat skapandet, driften och kontrollen av våra pengar till privata banker" - Daniel Suhonen, Samuel Kazen Orrefur, DN debatt 17/3.

Tidigare har bankväsendet varit smörjmedlet i motorn, men idag har de istället blivit motorn själv. I första anblick kan det ses som en positiv utveckling, men tillväxt enbart på börserna och fastighetspriser är inget värt om tillväxten uteblir i den reala ekonomin. Dessutom ökar risken för finansiella kriser påtagligt.

Vår lösning är likväl enkel som nödvändig, och liknande tankar strömmar bland flera seriösa nationalekonomer och ekonomijournalister, t.ex. den neo-keynesianen Olivier Blanchard och chefsekonomen Martin Wolf på Financial Times. Den innebär flera tydliga steg mot ett mer jämlikt och hållbart bank- och penningssystem. Det första är införandet av en e-krona, eller "elektroniska centralbankspengar" mer precist. Det skulle vara en digital form av sedlar och mynt, som Riksbanken ger ut. På så vis kan medborgarna sköta sina betalningsärenden och visst sparande online utan att blanda in affärsbankerna. Kvarvarande affärsbankspengar ska konverteras till e-kronor, då vi vill att e-kronan ska vara den enhetliga valutan som garanteras av Riksbanken. Systemet med affärsbankspengar och centralbankspengar kommer alltså att försvinna. Affärsbankerna kan alltså inte skapa nya pengar, utan måste låna in e-kronor eller spara innan de kan ge ut ett lån. Vidare ska Riksbanken säkerställa en stabil inflation, enligt demokratiskt beslutade mål, genom att ge ut e-kronor till statsbudgeten. Detta krävs då pengar inte längre tillförs genom nya affärsbankslån. Dessa e-kronor som ges ut går dessutom ut till produktiva investeringar i realekonomin, istället för att enbart pressa upp tillgångspriser och användas i spekulativa och kortsiktigt vinstsyfte. En konsekvens av detta är bland annat att klyftorna i samhället minskar då de nya pengarna kommer alla till del.

att1 S-studenter verkar för införandet av e-kronan.

att2 S-studenter verkar för att Riksbanken får i uppgift att säkerställa en stabil inflation, enligt demokratiskt beslutade mål, genom att ge ut nya e-kronor till statsbudgeten.

att3 S-studenter verkar för en statlig investeringsbank vars syfte är att göra samhällslönsamma och hållbara investeringar.

att4 S-studenter tar motionen som sin egen.

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för motionären för en intressant motion. Förbundsstyrelsen ställer sig dock tveksam till att E-kronan skulle vara lösningen på de problem som motionären lyfter fram. Även om bankerna i nuläget är systembärande så har flera reformer genomförts under de senaste åren med syftet att minska riskerna för skattebetalarna under framtida kriser. Bland annat har ett nytt krisramverk införts där aktieägare och långgivare kommer få ta en större smäll under en eventuell kris. Även om motionären har rätt i att affärsbankerna tillför krediter eller "affärspengar" via sin utlåning så finns det fortfarande begränsningar för hur mycket som kan tillföras. Bankerna begränsas exempelvis av lagstadgade kapitalkrav och genom kostnaden för finansieringen av de reserver som i regel behöver transfereras mellan banker vid långgivning. Dessa begränsningar kan styras med nuvarande penningpolitik och makrotillsyn.

Förbundsstyrelsen uppfattar att syftet med Riksbankens föreslagna E-krona har handlat om hur vi ska hitta ett framtida substitut till kontanter snarare än en diskussion om framtidens penningpolitik. En sådan diskussion skulle i så fall behöva analyseras i ett bredare perspektiv snarare än att direkt rikta in sig på att E-kronan skulle vara lösningen på de problem som nuvarande system innebär.

Gällande frågan om en statlig investeringsbank så är detta redan något som S-studenter driver i reformprogrammet genom förslaget om en grön investeringsbank.

Förbundsstyrelsen yrkar därför kongressen att:

Avslå att-sats ett, två och fyra

Anse att-sats tre besvarad

Motion 23 - Förstatligad skolpeng

Dagens finansiering av grundskolan är ett lapptäcke som bidrar till bristande likvärdighet, otydlig ansvarsfördelning och mindre makt till lärarna. Därför behöver skolans finansiering reformeras och förstatligas. De svenska skolresultaten har vänts enligt senaste internationella mätningarna, men grundskolans utmaningar är fortfarande stora. Detta gäller inte minst den sjunkande likvärdigheten, då elevers bakgrund spelar allt större roll för deras resultat.

Vi menar att en bidragande faktor till att det svenska skolsystemet delas upp i A- och B-skolor har varit en bristande utformning av skolpengen. Vi menar att finansieringen av den svenska skolan idag brister på fyra plan: Skolor får idag en skolpeng för de elever som de ger undervisning till, oavsett hur väl de faktiskt förmedlar kunskap till barnen som går på skolan. Då kommuner tycks ha olika intressen är det väldigt stor skillnad på hur dessa pengar faktiskt används: den kommun som 2014 lade ner mest resurser var Arjeplog med 136 000kr per Grundskoleelev, medan samma siffra i Skurups kommun var 75 000 kr. Det finns idag knappt något samband mellan förutsättningarna varje elev har och finansieringen skolan får, trots stora skillnader i Resursbehov. För att täcka upp för problemen nämna i (1) och (2) och samtidigt inte bryta mot marknadsieringens krav på konkurrensneutralitet har staten inte kunnat gå in i enskilda skolor, utan erbjudit "generella bidrag" till skolor. Dessa har skapat en otydlig ansvarsfördelning mellan huvudmän och staten, samtidigt som enskilda skolor exempelvis kunnat dra ner på lärarkostnader genom att anställa oerfarna lärare och sedan få vidareutbildning finansierat av staten genom "utbildningspaket".

Därför föreslår SEK:

att1: S-studenter verkar för att finansieringen av skolan ska förstatligas och att en nationell skolpeng införs som är både socioekonomiskt viktad och "trög" i form av att skolor får peng efter genomsnittligt antal elever senaste tre åren.

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för en viktig motion om hur finansieringen av skolan ska förändras för att alla skolor ska kunna vara bra skolor. S-studenter driver sedan länge frågan om att förstatliga skolan men just finansieringen av skolsystemet är kanske den viktigaste delen att börja med. Regeringen har den senaste mandatperioden tagit steg i rätt riktning genom att införa en statlig socioekonomisk ersättning till skolor utefter elevunderlaget. Motionärens förslag pekar ut nästa djärva steg mot en jämlik kunskapsskola.

En statlig, socioekonomiskt viktad och "trög" skolpeng innebär i allt väsentligt innebär ett avskaffande av skolpengssystemet i sin nuvarande form. Det vore ett stort steg framåt för kunskap och likvärdighet i den svenska skolan.

Förbundsstyrelsen föreslår för kongressen att:

Bifalla motionen i sin helhet.

Motion 24 - Skolval för likvärdighet

SEK

Skolvalet idag är en segregering djungel som särskilt gynnar systemsmarta föräldrar. Därför behöver skolvalet förenklas och bli mer integrerande. Ofta benämns möjligheten att önska skola som "det fria skolvalet". Valet är dock i praktiken inte ett skolval, utan skiljer sig drastiskt åt runt om i landet där varje kommun har sina egna system. När familjer flyttar till en ny kommun måste de därför lära sig hur det lokala systemet fungerar. Skolvalet är heller inte fritt i bemärkelsen att alla får en plats på sin valda skola. Om fler väljer en skola än det finns platser måste skolan ha regler för antagning. Närhet och kötid är idag vanliga urvalsgrunder. På så sätt är skolvalet snarare en matchning mellan familjer (med önskelistor) och skolor (med begränsade platser). Denna matchning fungerar idag dåligt. Skolvalet är en djungel för de systemsmarta.

I praktiken är det svårt för föräldrar att orientera sig i skolvalet: samordningen mellan olika kommuner och friskolor är dålig och många har egna parallella system. Många föräldrar ställer därför sina barn i tiotals köer för att försöka säkra en plats på någon av toppönskemålen. Detta gör valet onödigt krångligt för familjer och skapar stora planeringsproblem för skolorna.

Föräldrar behöver även strategiskt planera i vilken ordning de rankar skolor. Vanliga exempel är att familjer riskerar att bli av med sin förtur till en närliggande skola om de inte rankar denna som sitt förstaval, eller att de tillåts ranka max tre skolor. Familjer måste alltså inte bara tänka på vilka skolor de själva tycker om, utan också fundera på hur skolorna rankar elever och vilka skolor som riskerar bli överfulla utifrån hur andra föräldrar väljer, för att sedan strategiskt välja "säkra skolor". Denna djungel gör att färre barn i slutändan kommer in på skolan de helst vill gå på och att skolvalet särskilt gynnar barn till välbärgade föräldrar med hög systemförståelse.

Skolvalet är segregering. Ett återkommande inslag i skolvalsdebatten är även att skolvalet ökar segregationen. Ofta beskrivs dock inte varför så är fallet. Vi tror detta har två huvudsakliga skäl: (1) Det är särskilt barn till systemsmarta föräldrar som gynnas av att nästan alla svenska kommuner har system där föräldrar tvingas bli spelteoretiker samt (2) att urvalsgrunderna

är ofta orättvisa och olämpliga om vi vill minska skolsegregationen. Detta gäller särskilt användningen av kötid till friskolor, som missgynnar de barn som nyligen flyttat till en ny stad eller inte har välinformerade föräldrar. Under 2019 års S-kongress beslutade sig S för att verka för ett moderniserat och mer integrerande skolval, men lite sägs exakt om hur detta ska gå till. Samtidigt utreds frågan på statlig nivå för tillfället. I denna period ser vi det som viktigt att vi i S-studenter verkar för att reformeringen av skolvalet sker på ett sådant sätt så att det både ökar likvärdigheten och effektiviteten. Därför föreslår SEK:

att 1: S-studenter verkar för att reformeringen av skolvalet går mot statligt organiserad samordning mellan kommunala och fristående skolor; val utan strategiska incitament; bredare urvalsgrunder med möjlighet till lottning och mjuka kvoter, men förbjud kötid; att huvudmän eller stat får lagstadgat ansvar att verka för minskad skolsegregation

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för en bra och viktig motion. Vi delar motionärens problembeskrivning gällande det nuvarande systemets effekter på segregationen. Det är ett djupt orättvist system som gynnar välutbildade föräldrar som redan har stor kännedom om systemet. Den segregerade effekten som det fria skolvalet har är väldokumenterat och det är hög tid att driva frågan för ett rättvisare och effektivare system som motverkar segregationen, inte spär på den.

Förbundsstyrelsen anser även att många av de förslagen motionären kommer med gällande ökad samordning mellan skolor med olika ägandeformer, förbjud för kötid och införandet av ett lagstadgat ansvar för att motverka skolsegregation är bra och möjligtvis nödvändiga reformer för att på kort sikt komma till bukt med en del av de problemen som det fria skolvalet orsakat.

Vi tror däremot att S-studenter måste rikta sin uppmärksamhet mot det verkliga problemet, nämligen det fria skolvalet. Det finns utrymme för att diskutera och driva frågor gällande ett kontrollerat skolval på lokal nivå eller i de fallen vi blir inbjudna att diskutera den specifika frågan men vi tror att förbundets uppmärksamhet måste riktas åt den stora frågan. Det är vår åsikt att ett kontrollerat skolval är en nödlösning för ett system som måste bytas ut, det gör inte frågan oviktig men den är inte det vi i första hand bör fokusera på. Av den anledningen har förbundsstyrelsen yrkat bifall på en motion som är oförenlig med denna "Stoppa överförmyndariet - Inga kontrollerade skolval!" då vi vill fokusera på frågan om det fria skolvalets avvecklande.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Avslå motionen i sin helhet

Motion 25 - Socialdemokratisk politik för minskad snedrekrytering till högskolan

SEK

S-studenter har länge verkat för en ökat andel bidrag i studiemedlet, med det långsiktiga målet att ha en studielön, för att motverka dagens snedrekrytering till högskolan. SEK delar bilden av att S-studenter borde verka för att ge alla elever förutsättningar att plugga vidare. Vi tror dock en bättre väg att gå är en storsatsning på en mer likvärdig skola och en utökad studie- och yrkesvägledning.

Vi motsätter oss dagens kamp för ökade bidrag till studenter och att arbeta mot en studielön. Detta då:

1. Det är dyrt

Under 2017 betalades det ut bidrag och lån för totalt 28,4 miljarder kronor. Av detta var drygt 10,4 miljarder bidrag. Om vi därför tänker oss att bidragsdelen idag är 1/3 av den totala utbetalningen och att detta borde höjas till 1/2, likt föreslagit av S-studenter under år 2019, kan man tänka sig att bidraget borde bli 5338 kr, istället för dagens 3236 kr, vilket motsvarar en höjning på 64%. Kostnaden för höjningen utifrån en sådan kalkyl blir då ungefär 6,5 miljarder kronor per år. Detta är förstås löst räknat, men troligtvis underskattar vi ändå kostnaderna i och med att vi inte tar med någon "dynamisk effekt" av att fler tar ut bidrag.

För att sätta denna siffra i en kontext motsvarar 6,5 miljarder kronor per år kostnaden att anställa 16 000 fler grundskolelärare, eller höja lönen med nästan 5500 kr för landets alla 100 000 grundskolelärare, utifrån den genomsnittliga månadslönen om 33 700 kr i månaden. Dessa pengar skulle även kunna användas för en storsatsning på en utökad statlig skolpeng med stark socioekonomisk viktning, som skulle kunna göra dagens grundskola mer likvärdig och på detta sätt angripa orsaker snarare än symptom till dagens snedrekrytering till högskolan.

2. Det är sannolikt ineffektivt

Det finns lite bevis på att dagens låneandel har en negativ inverkan på den socioekonomiska sammansättningen av studentert. Om det skulle finnas en sådan effekt så är den utan tvekan kraftigt avtagande och vi har väldigt lite bevis på att dagens nivå. Om det finns en koppling borde det dessutom snarare vara till den totala nivån av studiemedel snarare än låneandel, men även den borde vara kraftigt avtagande och det finns få, om inga alls, belägg att dagens nivå om över 11 000 kr leder till att färre barn från arbetarklasshem väljer att studera vidare.

CSN:s egna studier kring invandrares benägenhet att ta CSN-lån lyfter särskilt fram bristfällande studievägledning som ett skäl till att färre med utrikes bakgrund tar ut studiemedel. Idag beror vetskapen om såväl skäl till, som information kring, hur man pluggar vidare mycket på din bakgrund och vilken skola du går på. Detta borde socialdemokratin med all kraft motverka och genom en utökad studie- och yrkesvägledning verka för att alla elever ska få lika möjligheter till högre utbildning på riktigt.

3. Det är omvänd fördelningspolitik

Detta leder inte till ökade utbetalningar för studenter, enbart mindre skulder för en redan privilegierad samhällsgrupp, vilket kommer att leda till ökade klyftor. Idag är antagningen till universitet starkt snedvriden mot unga med stark socioekonomisk bakgrund, samtidigt som studenter i framtiden ha klart säkrare arbetsmiljö och högre löner än icke-studenter. Att icke-

studerande då ska i ännu högre utsträckning än idag betala för denna privilegierade grupps bidrag, snarare än att studenter belånar sig för att finansiera den utbildning som i framtiden kommer ge dem ekonomiska fördelar, anser vi är orimligt. Detta då en sådan politik kommer vara kraftigt omfördelade i form av en omvänd Robin Hood-politik.

Därför föreslår SEK:

att1: S-studenter verkar för en nationell satsning för likvärdig skola och på studie- och yrkesvägledning på skolor runt om i landet

att2: S-studenter säger nej till studielön och slutar verkar för en ökad andel bidrag i CSN:s studiemedel

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för en bra motion. Vi är övertygade om att en satsning på likvärdig skola och på studie- och yrkesvägledning är ett bra sätt för att minska snedrekryteringen till högre utbildning. Förbundsstyrelsen håller dock inte med motionärens beskrivning att en utökad andel bidrag i studiemedlet endast skulle gynna de redan privilegierade. Vi får inte glömma att studiemedlet även nyttjas av studenter inom exempelvis yrkeshögskolan och vuxenutbildningen, en typ av utbildningar som i högre utsträckning lockar personer som har olika bakgrund. Dock anser vi oavsett att en utökad bidragsdel skulle locka fler grupper till studier vid högskola och universitet. Detta har även fastslagits av CSN i en rapport som visar att personer med utländsk bakgrund är mer låneaversiva än svenskfödda personer. En annan faktor som påverkar är att arbetsmarknaden utvecklas mot att ställa allt högre utbildningskrav. Då fler kommer behöva studera och även läsa längre utbildningar tycker vi att den ökade skuldsättning som dagens studiemedelsfördelning skulle innebära är orimlig.

S-studenter har sedan länge haft en vision om studielön och det är ett ställningstagande som förbundsstyrelsen fortsatt ställer sig bakom. Skrivningen återfinns i förbundets utbildningspolitiska program som revideras vart fjärde år och som senast togs på kongressen 2018. En förändring av vårt ställningstagande bör därför vid behov diskuteras under nästa revideringstillfälle.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

bifalla att-sats ett

avslå att-sats två

Motion 26 - Ett s-studenter för alla

Idag är S-studenters kansli beläget i Stockholms innerstad. Det består av 2 personer och lokalen delas med SSU:s förbundskansli. Att lägga kansliet i Stockholm kommer med flera fördelar då riksdag samt andra nationella förbund ligger i staden. Men det råder ingen tvekan om att val av stad skapar onödiga hinder för framtida förbundskansli. Därför föreslår denna motion att val av plats för S-studenters kansli ska utredas.

S-studenter består av sina föreningar som i sin tur består av sina medlemmar. Dessa föreningar är utspridda över hela Sverige och är olika stora med blandad aktivitet. Det är rimligt att S-studenters kansli befinner sig på en ort med ett eller flera universitet, många studenter per capita och där en spännande idépolitisk debatt finns.

Att dagens kansli befinner i SSU:s lokaler har inneburit en fördelaktig hyra. Detta är såklart något som talar för Stockholms som ort. Men det går inte heller att förbise att ett fördelaktigt hyreskontrakt för två kontorsplatser går att finna på annan ort likaså.

Men i Stockholm råder det bostadsbrist, till exempel är den genomsnittliga kötiden för en hyresrätt 9,3 år. En genomsnittlig etta i Stockholms län kostar närmare 2 800 000 kronor vilket innebär en insats på över 400 000 kronor. Med andra ord är Stockholms bostadsmarknad svår att komma in på om man inte har kontakter, oerhört bra lön som kan betala dyra och osäkra andrahandskontrakt eller en familj som kan hjälpa till.

En persons socioekonomiska bakgrund ska inte avgöra ens möjlighet att söka till en av de två avlönade positionerna inom S-studenter. Samtidigt ska förbundet ha en förankring med lokala föreningar och bedriva den socialdemokratiska idédebatten framåt. Att ha Stockholm som bas är i många fall inte fördelaktigt och därför bör förbundet se över möjligheten att växa på annan studieort.

SEK förslår därför:

att1. val av plats för förbundskansli utreds av förbundsstyrelsen.

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för en viktig motion om hur vi i framtiden ska använda förbundets resurser. I dag är S-studenters kansli beläget i Stockholm för att SSUs kansli är beläget i Stockholm. SSU bjuder oss bland annat på kontorsplatser, arbetsförsäkring och kontorsmaterial. Vi betalar alltså 0 kronor i hyra. Kansliet är beläget i Stockholm för att det blir mest kostnadseffektivt för förbundet. I Stockholm finns också partiets centrala kansli, riksdagen och regeringen vilket möjliggör påverkansmöjligheter för anställda och arvoderade. PS och VU-mötena hålls i Stockholm vilket gör att ordföranden kan förbereda sig och delta på ett enkelt sätt.

Därför föreslår förbundsstyrelsen kongressen att:

Avslå motionen.

Motion 27 - Gällande bilavgifter

Att vi behöver köra mindre bil är det ingen tvekan om. På många platser i Sverige är det dock det enda möjliga färdmedlet. Vårt land består inte bara av tre större städer och några få mindre tätorter. Sverige är beroende av sin landsbygd och därför ska det också gå att bo och arbeta i hela nationen. I dag kostar det lika mycket att köra bil på Hornsgatan i Stockholm som att köra mellan Ragunda och Östersund, ett avstånd på 10 mil. Detta trots att en stockholmare har korta avstånd och tillgång till

så väl gång- och cykelvägar samt kollektivtrafik. Dessutom påverka stockholmobilisten sin omgivning mer negativt genom bland annat trängsel och sämre stadsluft. Att köra bil i Sveriges större städer är inte alltid en nödvändighet, medan det i Norrland råder stora avstånd och färre möjligheter till kollektivtrafik. Trängselavgiften i Stockholm introducerades i början av 2000-talet och har blivit en succé. Utöver att trängseln i staden har blivit mindre har också mer pengar flödat in till staten. Avgiften kan utan större problem både höjas i landets två största städer, men också införas i fler. Dessutom visar myndigheten Trafikanalys att bensinskatten är för hög i förhållande till de samhällsekonomiska kostnaderna (utsläpp, olyckor, buller och slitage på infrastruktur) som bilen orsakar. Bensinskatten ligger idag på drygt 60 procent. För att det ska vara möjligt att i Sverige bo och arbeta i hela landet måste möjligheter ges. Där det finns tillgång till andra färdmedel ska de tas, vid andra tillfällen ska bil kunna användas utan att plånboken töms i allt stor utsträckning. Samtidigt är miljöhotet vår tids största utmaning och bilister måste betala för sina utsläpp. För att bekämpa dessa två orättvisor föreslår SEK:

Att 1. S-studenter arbetar för en "bilavgiftväxling" där bensinskatten ska sänkas till förmån för höjda trängselavgifter i större städer.

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för motionen som lyfter frågan kring landsbygdens levnad och utveckling. Från förbundsstyrelsen resonerar vi att det är viktigt med att man riktar rätt insatser på det som inte sätter människor mot människor, i detta fallet är tanken god men det skulle slå fel. De människor som betalar trängselavgifter är inte välbeställda nödvändigtvis då välbeställda bor i innerstaden, nej det är vanligt folk som ska ta sig in till jobbet. Vi ser att det finns många utmaningar som landsbygden står inför, men denna vägen fram är inte vad vi anser vara rätt utifrån miljöaspekter. Vi ser gärna andra sätt att kompensera landsbygden genom exempelvis utökad reseavdrag som partiet redan driver. Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Avslå motionen i sin helhet.

Motion 28 - Finansiering av välfärden kräver progressiva inkomstskatter

Skatter tas in för att finansiera vår gemensamma välfärd. Samhällets totala skatteintag avgörs därmed av vilka ambitioner vi ställer gällande det offentligas ansvar för sådant som skola, sjukvård, bostäder och klimatomställning. Såväl det totala skatteuttaget som omfördelningen i det svenska skattesystemet har minskat drastiskt de senaste årtiondena. Om vi genuint vill bygga ett mer jämlikt samhälle behöver vi därför ett mer rättvist skattesystem, som omfördelar så mycket som möjligt i syfte att vända trenden mot ökad ojämlikhet och ett splittrat samhälle.

Sedan 90-talet har de totala skatteintäkterna sänkts med 7 procent av BNP, motsvarande cirka 300 miljarder kronor. En stor del av detta utgörs av de nu sex stycken jobbskatteavdragen som innebär en kostnad för staten på mer än 100 miljarder

kronor varje år. Detta är särskilt oroande i en tid då välfärden enligt Konjunkturinstitutets prognos är i behov av 100 miljarder i ökade resurser varje år för att ens kunna bibehålla det offentliga åtagandet på dagens nivå .

Yrkande:

Att1 S-studenter verkar för att jobbskatteavdraget för höginkomsttagare trappas av, med syfte att återföra miljarder till välfärdenatt

Att2 S-studenter verkar för införandet av en övre skiktgräns i den statliga inkomstskatten, riktad mot de absolut högsta arbetsinkomsterna

Att3 S-studenter skickar motionen till socialdemokraternas riksdagsgrupp

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för en bra motion. Vi delar motionärens problembeskrivning gällande behovet för att reformera skattesystemet och i synnerhet att öka den totala skattekvoten för att kunna finansiera välfärden. Det är dessutom en fråga om rättvisa att de som tjänar mest och är med och bidrar i betydligt större utsträckning än idag. Vi ser däremot att att-sats två behöver förtydligas så att innebörden och syftet av den nya skiktgränsen förtydligas, om detta görs är förbundsstyrelsen öppen för jämkning.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

bifalla att-sats ett och tre.

avslå att-sats två.

Motion 29 - Kol utan stål

Skatter tas in för att finansiera vår gemensamma välfärd. Samhällets totala skatteintag avgörs därmed av vilka ambitioner vi ställer gällande det offentligas ansvar för sådant som skola, sjukvård, bostäder och klimatomställning. Såväl det totala skatteuttaget som omfördelningen i det svenska skattesystemet har minskat drastiskt de senaste årtiondena. Om vi genuint vill bygga ett mer jämlikt samhälle behöver vi därför ett mer rättvist skattesystem, som omfördelar så mycket som möjligt i syfte att vända trenden mot ökad ojämlikhet och ett splittrat samhälle.

Sedan 90-talet har de totala skatteintäkterna sänkts med 7 procent av BNP, motsvarande cirka 300 miljarder kronor. En stor del av detta utgörs av de nu sex stycken jobbskatteavdragen som innebär en kostnad för staten på mer än 100 miljarder kronor varje år. Detta är särskilt oroande i en tid då välfärden enligt Konjunkturinstitutets prognos är i behov av 100 miljarder i ökade resurser varje år för att ens kunna bibehålla det offentliga åtagandet på dagens nivå .

Under den förra mandatperioden togs steg i rätt riktning då jobbskatteavdraget helt slopades för de med inkomster över 137 000 kronor i månaden och då en viss avtrappning infördes för de som tjänade mer än 50 000 kronor i månaden. Miljöpartiet har tidigare velat gå längre och har föreslagit att jobbskatteavdraget trappas av för de med en inkomst på över 40 000 kronor

i månaden och att det ska vara helt avskaffat från 117 000 kronor i månaden. Den exakta utformningen av ett avtrappat jobbskatteavdrag bör däremot utredas och exakta nivåer slås därför inte fast i denna motion.

Med värnskattens avskaffande får Sverige en platt statlig inkomstskatt på 20 procent vilket skulle innebära att den högsta marginalskatten blir 50 procent i lågskattekommuner. Detta trots att flera ledande internationella ekonomer framhållit att den optimala skattenivån för de högsta inkomsterna kan ligga på mer än 80 procent.

För att uppnå ett mer progressivt skattesystem föreslår vi därför en högre marginalskatt på de högsta arbetsinkomsterna. Den statliga inkomstskatten skulle än en gång vara graderad, med en lägre nivå på 20 procent, och en övre på ungefär 40 procent. Detta skulle kunna innebära att de med de absolut högsta inkomsterna skulle betala en marginalskatt på 70 procent. Denna gräns skulle omfatta de 1-2 procent med de högsta inkomsterna. De exakta siffrorna skulle så klart utredas, men riktningen mot ett skattesystem där höginkomsttagare bidrar efter förmåga ska vara tydlig.

Med anledning av ovanstående yrkar vi:

att S-studenter verkar för att jobbskatteavdraget för höginkomsttagare trappas av, med syfte att återföra miljarder till välfärden

att S-studenter verkar för införandet av en övre skiktgräns i den statliga inkomstskatten, riktad mot de absolut högsta arbetsinkomsterna

att S-studenter skickar motionen till socialdemokraternas riksdagsgrupp

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för en motion som berör vår tids största utmaning; klimatfrågan. Att klara av klimatomställningen och bygga ett världssamhälle som verkar inom planetens gränser är en överlevnadsfråga för mänskligheten. Sverige är ett så pass litet land att våra egna utsläpp från produktion som konsumtion står för så lite som 0,02% av de totala utsläppen. Snarare är det genom att vara ett föregångsland som vi kan bidra; genom tekniska lösningar och samhällslösningar som kan inspirera och exporteras till omvärlden.

Motionären pekar på att det krävs omfattande statliga investeringar för att vi ska kunna utveckla en fossilfri stålproduktion i industriell skala i tid för att uppfylla Parisavtalet. Förutom att det vore en historisk svensk insats för klimatet skulle det kunna bli en ny framgångssaga för svensk export. En klimatomställning som dessutom skapar gröna jobb och skatteintäkter till välfärden är något av den mest socialdemokratiska miljöpolitik som går att tänka sig.

Förbundsstyrelsen föreslår därför för kongressen att:

Bifalla motionen i sin helhet.

Motion 30 - Begränsa arbetsgivarens intervjurätt om familjebildning

I Sverige finns det idag ingen begränsning om vad en arbetsgivare får fråga på en anställningsintervju. En arbetsgivare får fråga om arbetstagaren är gravid, homosexuell eller har någon religiös tillhörighet med mera. Det är dock olagligt enligt diskrimineringslagen att neka en arbetsökande en anställning med anledning av att denne exempelvis är gravid eller planerar att skaffa barn inom snar framtid. Det skulle då innebära diskriminering av kön enligt lag. Den arbetsökande är inte heller skyldig att svara på frågor om graviditet eller familjebildning. Detta har varit föremål för flera domar där det konstaterats att en till och med får ljuga om frågan ställs.

Denna lagstiftning gynnar arbetsgivarens intressen på ett otillbörligt sätt. Denna motion kommer fokusera på frågor som rör graviditet och familjebildning under anställningsintervjuer eftersom det direkt påverkar kvinnors möjligheter på arbetsmarknaden. Vi är väl medvetna om att kvinnor idag tjänar mindre än män, tar ut större delen av föräldraledigheten samt tar mer ansvar när det gäller hemarbete. Med anledning av det behöver vi motverka att kvinnor ständigt missgynnas ekonomiskt och karriärmässigt på arbetsmarknaden. Då måste arbetsgivarens obegränsade intervjurätt få stå tillbaka.

Även att en som kvinna inte behöver besvara dylika frågor innebär det för många en utsatt situation. Hur tolkar arbetsgivaren situationen om den arbetsökande väljer att avstå från att svara? Under en arbetsintervju vill vanligen en jobbsökande göra ett gott intryck på en eventuell arbetsgivare och då är det för många inte ett alternativ att inte svara på intervjuarens frågor. Det är även helt irrelevant för en arbetsgivare att fråga dessa frågor då det ändå inte får ligga till grund för ett neka någon en anställning enligt diskrimineringslagen. Det kan dock vara svårt att bevisa att just graviditeten eller andra planer kring familjebildning låg till grund för beslutet att nekavederbörande en anställning.

Det krävs då att det startas en rättslig process, något som den arbetsökande själv behöver driva. Då läggs det ytterligare ansvar på arbetssökanden, vanligen en kvinna, medan arbetsgivarens intressen har gynnats på ett otillbörligt sätt. Slutsatsen är därmed att denna ordning behöver ändras. Arbetsgivaren bör ha en mer begränsad intervjurätt enligt lag när det gäller frågor kring familjebildning.

Med anledning av ovanstående yrkar vi:

att S-studenter verkar för en lagstiftning som begränsar arbetsgivares intervjurätt gällande arbetssökandes planer om familjebildning eftersom det framförallt riskerar att missgynna kvinnors ställning på arbetsmarknaden

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar motionären för en väldigt bra motion. Svensk familjepolitik har länge haft som ett av sina viktigaste mål att inga kvinnor ska behöva välja mellan arbete och familjebildning. Den som är på anställningsintervju vill göra ett gott intryck och vara tillmötesgående, då finns en risk att personen känner sig tvingad att svara även på personliga och irrelevanta frågor. Viljan att vara tillmötesgående och oviljan att ljuga för sin potentiella arbetsgivare kan göra att den sökande känner sig tvingad att avslöja att hon redan är gravid eller planerar att skaffa barn framöver. Det kan försämra hennes chanser att få

jobbet, men det kan vara svårt att i efterhand bevisa att det var just därför hon inte fick jobbet. Särskilt om det fanns många andra sökande.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Bifalla motionen i sin helhet.

Motion 31 - Den gröna mineralen, vår tids enda lösning?

Energifrågan är idag viktigt del i vår gröna omställning då vår energianvändning är en av våra största källor för utsläppande av växthusgaser. Den påverkan som vårt energibehov har på klimatet är idag vida känt och konsekvenserna lär komma att bli ödesdigra. Vi kommer inte bara se förändrat klimat utan även förluster av artrikedom samt förstörande av ekosystem som ej kommer gå att återställa.

I dagsläget är vår energipolitik otillräcklig för att klara en grön omställning av ekonomin och klara våra klimatmål. Det grundar sig främst i vårt extrema behov av fossila bränslen, främst inom transportindustrin men också övriga samhällets behov av energi. Bara betänka det faktum att dagens streaming-tjänster är mer energikrävande än den moderna gruvindustrin säger något om hur mycket energi vårt samhälle konsumerar. Idag måste Sverige som en nation tacka nej till investeringar inom industrin på grund bristande energiproduktion. Som skulle ge oss möjligheten att tillverka och utveckla teknik behövande för en grön omställning. Vi kan se en trend av ökande energikonsumtion vilket innebär att vi i framtiden kommer att behöva öka vår energiproduktion.

För att klara en grönomställning måste vi finna en energikälla som klarar av att ersätta de fossila bränslena och klarar av att möta vårt ständigt ökande energibehov. För som vårt moderna samhälle är uppbyggt ligger inte lösningen i att minska vårt energianvändande det ligger it att utveckla vårt samhälle. Utvecklingen kan vara i form av energieffektiva lösningar men dessa kräver ofta att man då bygger möjligheten att tillverka och utveckla dessa tekniker vilket i sig kortsiktigt kommer kräva ett ökande energianvändande.

Den gröna omställningen måste ske nu, och med de tekniker vi har tillgång till idag. Våra nuvarande förnyelsebara energikällor har påvisat sig att både kräva stora arealer i anspråk och förstöra de ekosystem vi vill rädda. Som exempel förstör vattenkraftverk de naturliga habitat som floder och älvar utgör och översvämmar stora arealer av land. Även med vindkraftverk har vi sett påverkan på ekosystemet med att både fåglar och däggdjur undviker det vilket skapar områden utan naturlig artrikedom. Vår gröna omställning måste därför eftersträva en energikälla med minsta möjliga koldioxidutsläpp och minsta areal som används. För vi lever i en värld där alltmer land tas i anspråk av människor vi har därför inte råd med att översvämma en floddal eller vindkraftsparker.

Vi har därför få alternativ idag att välja på i Sverige för den gröna omställningen. Av alla våra energikällor är kärnkraftverk den minst skadliga. Den har lägst koldioxidutsläpp och minsta möjliga areal påverkan. Visserligen kräver kärnkraftverk uranbrytning men alla dessa energikällor kräver gruvbrytning av giftiga mineraler. I Sverige kan kärnkraftsavfall vi som vi redan har producerat återanvändas om vi bygger moderna kärnkraftverk. Detta skulle minimera vårt behov av uranbrytning de kommande 100 åren. 100 år är mer än tillräcklig tid för att utveckla torium baserade reaktorer vilka då skulle bli den slutliga på slutförvaringsfrågan.

att1. S-studenter verkar för en ny energipolitik i Sverige, där kärnkraftverks ses som en del av den gröna omställningen

att2. S-studenter verkar för att inkludera kärnkraft ska vara inkluderad i vad som menas med en grön omställning.

att3. S-studenter verkar för att anslagen till forskningen för kärnenergi och utvecklandet av toriumreaktorer ökas

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för motionen. Vi ser dock inte att man kan anse någon form av kärnkraft som hållbar, då det uran som krävs idag per definition inte är en förnyelsebar resurs, och bara med dagens konsumtion, även om vi inte börjar bygga ut nya kärnkraftverk, skulle det ta slut inom hundra år. Utvinnandet av olika metaller, mineraler och ämnen är en viktig del av vår ohållbara resurskonsumtion och bör ej späs på ytterligare.

Vi har inte tid att vänta på ett nyuppsbyggt system för kärnkraft, när vi sedan börjat länge fasat ut den. Det demokratiska beslut som folkomröstningen om kärnkraften slog fast vid, att avveckla kärnkraften på sikt, var en rimlig lösning då och nu när vi är vid avvecklandets slutskede, bör vi ej byta spår.

Oavsett vilken teknik vi skulle hitta är vägen till en hållbar kärnkraft lång och skulle ta alltför lång tid att bygga ut för att vi skulle kunna basera vår gröna omställning på den.

Nej, sol, vind och vatten är det bästa som vi vet, och vem vet? I framtiden får vi kanske även vår energi från höga berg och djupa hav.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att

Avslå motionen i sin helhet.

Motion 32 - En modern och demokratisk folkrörelse

Sverige är en av världens bäst fungerande demokratier. Ändå ligger de flesta av våra partier långt efter, internationellt sett, när det kommer till medlemmarnas direkta inflytande vid partiledarvalet. Det är särskilt svårt att som vanlig medlem ha insyn i processerna kring valen av partiordförande och partisekreterare i Socialdemokraterna.

Öppna och direkta partiledarval där medlemmarna får bestämma är en viktig ingrediens för att flytta mer makt inom partiet från ett fåtal till partimedlemmarna. Medlemsval av partiledare har kraften att vitalisera demokratin och släppa fram personer som hålls tillbaka i dag. Genom öppna processer, där partiledarnas skiljelinjer tydliggörs och personen med starkast förankring i landet blir folkets företrädare, så utvidgas demokratin för vanliga människor.

I exempelvis Storbritannien var valdeltagandet i partiledarvalet mer än 10 procentenheter högre än i de allmänna valen, och det är inte helt orimligt att förmoda att fördubblingen av antalet partimedlemmar, och den högre graden av entusiasm i medlemsbasen har är en följd av de öppna och direkta medlemsvalen. Öppna partiledarval skulle öka intresset för partier och få fler att engagera sig.

Precis som väljarna resonerar vid de allmänna valen kommer partimedlemmarna sannolikt välja partiledare utifrån kvaliteter som budskap, genuinitet, erfarenheter utanför politiken, med mera. Den huvudsakliga skillnaden mot dagens system blir att

det inte bara räcker med stödet från en valberedning eller det fåtal av alla partimedlemmar som får åka på partikongress, utan att fler blir delaktiga.

En dryg tredjedel av alla partimedlemmar ansåg att de inte hade något inflytande i sitt parti i 2014 års demokratiutredning. Nära två tredjedelar av partimedlemmarna önskade att val av partiledare skulle ske genom medlemsomröstning. Den internationella trenden går även i samma riktning: 1965 valdes ingen partiledare med hjälp av direkta val, men 2012 valdes cirka 27 procent av alla partiledare på detta sätt, visar en studie på tretton parlamentariska demokratier.

Demokrati handlar om betydligt mycket mer än att bara lägga en lapp i en låda vart fjärde år. Medlemsval av partiledare är ett steg på vägen mot att ge fler människor verklig makt över samhället.

Därför yrkar vi:

att1 S-studenter ska verka för att socialdemokraterna ska välja partiordförande genom direkta medlemsval.

att2 S-studenter tar motionen som sin egen.

Motions svar:

Förbundsstyrelsen tackar för en bra motion som lyfter en viktig fråga. Socialdemokratin är i behov av en förnyelse såväl i sin politik som organisation. Det socialdemokratiska partiet har idag svårt för att appellera till unga väljare och dras med ett minskande medlemsantal. Att därav demokratisera organisationen genom att införa öppna val till partiledare vore ett steg i riktningen mot att förnya arbetarrörelsen och återge den en vitalitet som behövs i ett samhälle med tilltagande ojämlikhet och auktoritära tendenser. Socialdemokratin ideologi bygger på en tanke om demokratisering av hela samhällsstrukturen detta ska självfallet även gälla den egna partiorganisationen.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Bifalla motionen i sin helhet

Motion 33 - Inför förbud mot retuscherade kroppar i reklambilder

Drömmen att bli perfekt är svår att nå och kan få många att må dåligt. Att ständigt matas med reklam som förvrider bilden av hur en människa ska och får se ut och att försöka nå upp till dessa nästan orimliga krav skapar ångest och stress. De ser dagligen i reklam är ofta skarpt retuscherade för att bättre passa in i en mycket snäv skönhetsnorm där rynkor, celluliter och icke-smala kroppar minst sagt inte passar in.

I Oslo har man bannlyst reklambilder med retuscherade modeller från kommunens reklamplatser. Syftet är att motverka kroppshets bland unga och skeva ideal. En av de drivande faktorerna i denna utveckling menar många är reklamens bildspråk, där kroppar ofta retuscheras till perfektion. Det omöjliga och ouppnåeliga blir det eftersträvsvärda.

I den norska huvudstaden har en rad ungdomsorganisationer under flera år krävt ett förbud mot den typen av bilder på kommunala reklamytor. På onsdagen klubbades beslutet i stadens fullmäktige, rapporterar Vårt Oslo.

Enligt Lan Marie Ngyen Berg (MP), borgarråd med ansvar för miljö och lokaltrafik, är förbudet ett viktigt steg i kampen för att dämpa kroppshetsen. Hon säger att arbetet med att skriva in förbudet mot bilder på retuscherade modeller i kommunens reklamkontrakt redan startat.

Det norska förbudet visar på möjligheten som finns att ta ansvar för den psykiska hälsan

Därför yrkar vi:

att1 S-studenter verkar för ett förbud mot att retuschera kroppar i reklambilder

att2 S-studenter antar motionen som sin egen

att S-studenter skickar motionen vidare till den socialdemokratiska riksdagsgruppen

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för motionen. Vi delar uppfattningen om att orealistiska kroppsideal är en stor del av patriarkatets och samhällets tryck på människor idag, och att retuscherade bilder är en del av det.

Vi ser dock inte att ett förbud av retuscherade kroppar är görbart i dagens mediasamhälle. En bild kan redigeras av många olika anledningar, och på många olika sätt. Att ändra en bild kan lika gärna vara att ändra färginställningar som att få bort till exempel tryck på kläder. Retuschering är ingen avskild process och sker inte enbart för att få en människa att verka mer attraktiv.

Det kan också handla om en avskiljning för vad som är en reklambild, något som redan finns i debatten kring influencers olika inlägg där de öppet eller dolt gör reklam för olika varor. Där finns det också en diskussion om hur retuschering sker och vad det gör för deras följares syn på dem. Gäller det filmaffischer, som i grunden är reklam för en film, för science fiction-filmer där bilder ändrats för att få skådespelare att se annorlunda eller övermänskliga ut? Och finns det i grunden en så stor skillnad mellan retuschering och vissa former av kosmetika eller andra effekter?

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Avslå motionen i sin helhet

Motion 34: Demokratiska bankväsendet och inför e-krona (dubblett)

Motion 35 - Gemensam kommunalskatt

Vi socialdemokrater tror på idén om att alla som kan bidra ska bidra, och att de med mer ska bidra i större utsträckning. Den progressiva beskattningen är inte bara rättvis utan också samhällsekonomiskt smartast. Idag fungerar inte Sverige enligt denna modell på flera områden, bland annat skatten vi betalar till kommunerna. Idag kan det skilja mellan 6 procentenheter av din skatt beroende på vilken kommun du bor i. Alla kommuner måste enligt lag bedriva olika verksamheter alla medborgare förtjänar bra service ifrån, men kommuners inkomst och kostnader skiljer sig stort. Att din skattesats ska bero på dina grannars inkomst du har är inte bara orättvist och osolidariskt, det skapar också misstro oss sinsemellan vilket är farligt för hela samhället.

En gemensam kommunalskatt skulle betyda att alla i Sverige betalar samma skattesats vilket inte bara är mer rättvist, det tar också bort människors val av vilken kommun att bo i att bero på vilken skattesats och utgifter en kommun har. Vi socialdemokrater vill att hela Sverige ska leva, en gemensam kommunalskatt är en bra väg mot målet.

Därför yrkar vi, S-Studenterna vid Linköpings universitet:

att1 S-studenter ska verka för att alla kommuner ska ha samma kommunalskattesats

att2 S-studenter ska verka för att skattesatsen ska beslutas av riksdagen

att3 S-studenter ska verka för att skatten ska fördelas mellan kommunernas invånarantal

att4 S-studenter ska verka för att det kommunala skatteutjämningsystemet skall vidareutvecklas

att5 S-Studenterna ska anta motionen som sin egen

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för en bra motion. Vi anser precis som motionären att en platt kommunalsats är en viktig och angelägen rättvisefråga. Förbundsstyrelsen anser dock inte att en fördelning baserat på invånarantal behöver vara rätt lösning. Behovet av stöd menar vi inte är direkt proportionellt till invånarantalet utan att exempelvis mindre kommuner kan behöva mer stöd för att upprätthålla nödvändig välfärd.

Förbundsstyrelsen föreslår därför kongressen att:

- Bifalla att-sats ett, två, fyra och fem

- Avslå att-sats tre

Motion 36 - Reglera statens pensionsfonder

Det är orimligt att våra svenska pensionsfonder idag finansierar fossila bränslen när vi befinner oss mitt i en klimatkris. AP-fonderna består av 7 olika fonder som totalt förvaltar 1500 miljarder kronor som ska finansiera våra framtida pensionärer. Sedan 1 januari 2019 har krav på att fonderna ska ta hänsyn till miljön vid sina placeringar. Men trots hårdare krav väljer fonderna i allt högre grad att prioritera avkastning före principen om hållbarhet. Vår AP-fonder fortsätter alltså att finansiera och investera i fossilindustrin. Därför behövs en starkare lagstiftning kring fondernas placeringar komma på plats i Sverige.

Som ett studentförbund som brinner för en mer hållbar miljö i världen är detta en viktig fråga att ta strid för. Hela världen behöver stänga ner samtliga verksamheter som drivs av fossila bränslen för att vi ska klara klimatkrisen, helst igår. Idag är det tyvärr fortfarande mer lönsamt att investera i fossila bränslen är exempelvis förnyelsebara energikällor eller innovationer. Därför behöver vi reglera våra egna fonder för att påverka marknaden för fossilbranschen.

Därför yrkar S-studenter vid Linköpings Universitet:

att1 S-studenter ska verka för att reglera AP-fondernas fondplaceringar genom hårdare lagstiftning

att2 S-studenter ska verka för att en utredning tillsätts om AP-fondernas placeringar för att säkra fossilfria investeringar

att3 S-studenter antar motionen som sin egen

att4 S-studenter skickar den till socialdemokratiska riksdagsgruppen

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen vill tacka för motionen. Motionären lyfter en mycket viktigt fråga och förbundsstyrelsen håller med om att AP-fonderna behöver se över sina placeringar. Som motionären själv nämner så har dock AP-fonderna nyligen fått placeringsregler som ställer krav på hållbarhet i tillgångsallokeringen. Förbundsstyrelsen anser därför att det är bättre vänta och utvärdera effekten av dessa regler innan ny lagstiftning påtvingas.

AP-fonderna är självständiga myndigheter och styrningen av fonderna sker endast via utnämmandet av styrelseledamöter. Regeringen har därför inte möjlighet att utreda enskilda investeringar. Styrningen av AP-fonderna är en känslig politisk fråga och inte en strid som förbundsstyrelsen anser att S-studenter ska ta. AP-fonderna utreder dessutom, via det gemensamma Etikrådet, sina innehav kontinuerligt och rådet ger även rekommendationer till fonderna om uteslutande av enskilda placeringar som inte lever upp till ESG-krav.

**Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:
Avslå motionen i sin helhet.**

Motion 37 - Inför statlig malmfond

År 1990 fattade den norska regeringen ett klokt beslut som innebar att en del av intäkterna från utvinningen av norska naturresurser (olja och gas) skulle placeras i en statlig fond. Genom åren har denna fond kommit att bli världens största av sitt slag med ett värde av över 8000 miljarder SEK. I och med att fonden årligen ger en hygglig avkastning får den norska regeringen stora summor att lägga på folkets välfärd och dess ekonomiska trygghet.

Vi i S-studenter vill att utvinningen av Sveriges naturresurser ska falla i offentlig regi och komma folket till godo. Av den anledningen vore det en god idé att i kombination med detta investera de intäkter som erhålls för framtida generationer. I likhet med de norska oljereserverna är de svenska malmreserverna (och därmed intäkterna från dessa) ändliga. Om intäkterna istället investeras klokt och hållbart kan det generera inkomster för staten för oöverskådlig framtid.

Med det sagt yrkar vi:

att1 S-Studenterna antar motionen som sin egen.

att2 S-Studenterna ska verka för att statliga intäkter från gruvindustrin placeras i en statlig malmfond.

att3 S-studenter verkar för att en del av fondens avkastning ska vara öronmärkta till berörd länsdel.

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar motionären för en viktig motion. Vi ser att det finns flera kloka aspekter i att placera intäkter i en statlig fond och vi ser det också som positivt att Sveriges naturresurser kommer folket till godo. Samtidigt ska det offentliga inte lägga sig i privata aktörers investeringsbeslut och därför delar förbundsstyrelsen inte detta tillvägagångssätt. Det har skett flertalet diskussioner i förbundet ifall Sverige skall efterfölja den norska modellen, något S-studenter valt att inte göra.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Avslå motionen i sin helhet

Motion 38 - om att förbjuda kirurgiska ingrepp på minderåriga intersexuella som inte är medicinskt nödvändiga

I Sverige föds ungefär 0.5 – 2 procent av alla barn med någon form av intersexvariation. Intersexvariation eller Intersexualism som det också kallas är en medicinsk diagnos som man kan få om ens kropp inte går att könsbestämma enligt samhällets normer för kön. Normer som innebär att det finns bestämda uppfattningar om vilka egenskaper en "typisk killkropp" eller en "typisk tjej kropp" har. I de flesta fall är intersexualism inte något farligt för barnet, och rent hälsomässigt finns det inga skäl att ändra på könsorganet. Ändå får ungefär 10-20 barn per år i Sverige genomgå kirurgi för att få en mer typisk snippa eller

typisk snopp. Sedan registreras barnet med det juridiska kön som anses matcha den opererade kroppen. Detta är alltså operationer som sker utan barnets samtycke, och det är upp till föräldrarna att bestämma vilket kön barnet ska få.

Den 14:e maj år 2018 släppte ILGA Europa (International Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Association) sin årliga rapport Rainbow Europe om situationen för HBTQI-personers mänskliga rättigheter i Europa. Sverige behåller sin tioendeplassering, men lever dock enbart upp till 60 % av de rättigheter och policies som ILGA rekommenderar att Europas länder ska uppfylla för att säkerställa goda och jämlika livsvillkor för alla oavsett deras sexuella läggning, könsidentitet, könsuttryck eller könskaraktiska. Dessutom rasar Sverige alltmer i rankningen och ligger nu strax över godkänt - mycket tack vare att intersexpersoner fortfarande påtvingas medicinska ingrepp. Intersexpersoner i Sverige utsätts alltså för kroppsliga ingrepp och behandlingar, som saknar medicinsk motivering, mot sin vilja och saknar uttryckligt skydd mot diskriminering. Här behöver vi som socialdemokrater och studenter ta ett tydligt steg framåt och agera för att få stopp på de övergrepp som påtvingade kroppsliga behandlingar innebär.

Amnesty International anser till och med att dessa onödiga operationer strider mot mänskliga rättigheter, och att den behandling som används kan ha traumatiserande och kränkande effekter för den som utsätts. Detta är ett förtryck som måste stoppas.

Därför yrkar vi:

Att S-studenter verkar för att uppdatera lagar och regler gällande juridiskt erkännande av ett tredje kön.

Att S-studenter verkar för att förbjuda medicinska ingrepp på minderåriga intersexpersoner när insatsen inte är medicinsk nödvändig och kan undvikas eller skjutas upp till personen själv kan ge ett informerat samtycke.

Att S-studenter verkar för att säkerställa att processen gällande verkställande av kön för intersexuella är fri från kränkande krav på exempelvis medicinsk diagnos och kirurgisk- eller medicinsk intervention.

Att S-studenter ska anta motionen som sin egen och driva den inom arbetarrörelsen.

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för en bra motion som lyfter en viktig fråga. Vi delar motionärens uppfattning att det existerar en betydande problematik med att kirurgiska ingrepp görs på intersex-barn utan medicinska motiv. Kunskapen om intersexpersoner är låg i sjukvården och i samhället i stort. Att stärka dessa individers juridiska skydd samt säkerställa att ingrepp inte görs på individen innan de kan göra ett medvetet val är båda viktiga steg i att värna intersex personers rättigheter. I likhet med motionären hävdar förbundsstyrelsen att möjligheten att korrigera sitt kön ska existera men detta först när individen kan ge ett medvetet samtycke eller om det är medicinskt motiverat. Argumentet att barn mår bäst av att passa in i tvåkönsnormen ser vi som problematiskt då det aldrig får vara intoleransen som ska styra individens liv och tvinga denne till en anpassning av dennes liv. Från ett socialdemokratiskt perspektiv ska alltid samhällliga förtryck bekämpas som bygger på orättfärdiga maktordningar och intolerans.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Bifalla motionen i sin helhet

Motion 39 - Lärarledd tid som konkurrensfaktor för universitet och högskolor

På Sveriges universitet och högskolor erbjuds en stor bredd av olika utbildningar, vilket vi i S-studenter så klart är mycket nöjda med.

Läraryrket har länge lyft "lärareffekten" som en av de mest avgörande faktorerna för om barn och unga klarar av skolans krav. De flesta verkar vara överens om att en duktig lärare behövs för att undervisningen ska bli effektiv. Vi anser att denna lärareffekt borde utnyttjas även på universitet och högskolor. För alla som studerat på ett universitet eller högskola i Sverige blir det tydligt att den lärarledda tiden, då en lärare är närvarande och genomför undervisning, är långt ifrån heltid på många heltidsutbildningar. I vissa fall är den lärarledda tiden kraftigt begränsad till några få timmar i veckan.

Det här är en likvärdighetsfråga för det skapar orättvisa förutsättningar när vissa utbildningar får mycket mer schemalagd tid tillsammans med lärare än andra utbildningar. Vi skulle vilja se en generell ökning av lärarledd tid på universitets- och högskoleutbildningar. Vi föreslår därför att statistik över det senaste årets lärarledda tid på programmet ska redovisas på antagning.se tillsammans med information om undervisningsform och studietakt. Att redovisa sin lärarledda tid på detta sätt kan bli en effektiv konkurrensfaktor för läroverken och det skapar en större tydlighet gentemot potentiella studenter.

Därför yrkar vi:

att1 S-studenter ska verka för att statistik över det senaste årets lärarledda tid på universitets- och högskoleprogram ska redovisas tillsammans med information om undervisningsform och studietakt

att2 S-studenter ska verka för att universiteten ges ansvar att föra statistik över lärarledd tid

att3 S-studenter ska verka för att denna statistik ska presenteras på antagning.se

att4 S-studenter antar motionen som sin egen och skickar den till Socialdemokraternas riksdagsgrupp

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för en bra motion. Vi ställer oss bakom andemeningen i det som motionären lyfter. Det är ett problem att utbildningar inom exempelvis humaniora har så få lärarledda timmar. Förbundet har sedan länge drivit att resurserna till de så kallade HTSJ-utbildningarna måste utökas. I styr- och resursutredningen som presenterade sitt betänkande i början av 2019 föreslås det att lärosätena själva ska få bestämma hur resurserna fördelas mellan olika utbildningar. Vi kommer bevaka den frågan framåt och hoppas att det leder till en jämnare fördelning, och i längden fler lärarledda timmar inom de utbildningar som missgynnas i dagens system.

I förbundets utbildningspolitiska program tar vi ställning för att antalet lärarledda undervisningstimmar ska öka generellt med ett riktmärke på femton timmar lärarledd tid för heltidsstudier per vecka. Vi tror att detta, i kombination med utredningens förslag är bättre vägar framåt för att säkerställa att alla studenter ges en utbildning som håller hög kvalitet. Då det redan idag kan ses som ett problem med ett minskat söktryck inom en del av de utbildningar med få lärarledda timmar, så är vi rädda att den lösning som motionären föreslår kommer minska antalet studenter inom området ytterligare. Det skulle också kunna tolkas som att den enda faktorn som avgör utbildningskvaliteten är lärarledd tid. Där har vi ett kvalitetssäkringssystem på plats och vars resultat redan idag redovisas på antagning.se

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

avslå motionen i sin helhet

Motion 40 - Preventivmedelssubventioner.

Idag är ett stort antal läkemedel subventionerat generöst vilket är oerhört positivt, men det finns förbättringspotential. Kombinerade P-piller har många positiva hälsoeffekter, förebygga oönskade graviditeter, minskar risken för flera cancerformer, ger ett visst skydd mot STI osv.

Tonvikten ligger idag på preventivmedel i tablettform, implantat eller hormonspiraler. Tabletter är idag det vanligaste preventivmedlet och även fast den har oerhört många positiva aspekter finns självklart nackdelar. Man måste faktiskt komma ihåg att ta tablettarna (ungefär vid samma tidpunkt varje dag) och så kan man få icke-tolerabla biverkningar som trötthet och nedstämdhet.

Det finns dock andra former som populariseras allt mer som bör ingå i subventionen. Den vaginala ringen, eller p-ringen, är ett sådant administreringsätt. Den har alla positiva

hälsoeffekter som kombinerade p-piller har och eliminerar vissa svagheter. I och med att man inte tar tabletter minskar det risken för att man glömmer och eftersom den har kontinuerlig effekt blir biverkningarna mindre besvärliga och läkemedlet mer tolerabelt. Idag finns det subventioner för nästan alla former av preventivmedel i olika former av administreringsätt förutom vaginala ringar även fast de positiva aspekterna är många.

Därför yrkar vi:

att1 S-studenter ska verka för att lämplig vaginal ring ska inkluderas i läkemedelsförmånen.

att2 S-studenter antar motionen som sin egen

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för motionen, och delar motionärens uppfattning om att tillgången till preventivmedel är en viktig insats för folkhälsan, speciellt för unga och studenter. Det Vi menar dock att det inte är vår, eller politikens, roll att avgöra vilka specifika medicinska insatser som ska bedömas som nödvändiga. Det bör göras på annat håll och av professionen. Förbundsstyrelsen upplever det som att gå in och styra i detaljer att beskriva vilka, eller vilken, sorts preventivmedel eller preventivring som bör subventioneras, då det påverkar i vilken grad människor tar vissa medicinska beslut. Med det sagt ser

vi det önskvärt att så många former som möjligt som professionen anser lämpliga, och då möjligtvis även preventivring, subventioneras så att beslut över en människas egen hälsa inte begränsas av ekonomiska faktorer.

**Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att
avslå motionen i sin helhet**

Motion 41 - Modernisering av Svensk Primärvård

Svensk primärvård har varit en eftertanke i hur vi organiserar svensk hälso-sjukvård, samtidigt som våra hälso- och vårdcentraler i landet får allt mer ansvar när specialistvården blir mer nischad och mer skjuts över till primärvården. Resurser följer inte med och läkarbristen blir allt mer akut. Vad innebär detta i praktiken? Ökad arbetsbörda för de läkarna som arbetar inom primärvården. Ökade krav på produktion och mer specialiserad kunskap om alla ämnen inom sjukvården. I många delar av landet är hyrpersonal ett vanligt inslag i primärvården för att kompensera för den ökade arbetsbördan. Det här är patientsäkert och ökar arbetsbörda för ordinarie personal i slutändan med administrativa arbetsuppgifter och inadekvat vård för patienter som återkommer eller påbörjade av behandlingar som ordinarie personal behöver ta hand om.

Sammantaget har detta inneburit att unga läkare väljer bort primärvården för andra specialiteter pga arbetsbördan och det ständiga jagandet av produktionssiffror. Chansen med primärvården är att få vårda och träffa patienter som är listade hos en. Att få lära känna familjer och vårda delar av samhället. Framförallt att få göra detta kontinuerligt. Det har tappats bort i dagens primärvård och behöver återföras. Norge hade likartade problem i början av 2000-talet och införde en reform som sedan dess har löst deras problem. Att alla patienter är listade hos en specifik läkare (och inte på en vårdcentral som idag) samt att varje läkare har ett maxtak för hur många patienter (läkarförbundet föreslår 1500 patienter och i Norge har man haft 1800 patienter) som lista sig hos hen. Det hade ökat kontinuiteten, minskat arbetsbörda, förbättrat patientnöjdhet och ökad incitament för nya läkare att välja primärvård som karriärbana.

Därför yrkar vi:

att1 S-studenter verkar för att patienter ska listas hos en läkare på hälso- eller vårdcentral

att2 S-studenter verkar för att ett listningstak för varje läkare på hälso- eller vårdcentral

införs

att3 S-studenter antar motionen som sin egen

Motionssvar:

Vi vill tacka motionären för en bra motion. Vi delar motionärens uppfattning om att ett system med listning av patienter hos en specifik läkare vore ett viktigt steg i att göra kontakten mellan patient och läkare närmre. En sådan reform hade kunnat förbättra det mänskliga mottagandet i sjukvården, höjt läkarens kunskap om patienten och kortade köer till sjukvården. Detta ser vi ett viktigt steg i att förbättra sjukvårdens kvalitet och som Socialminister Gustav Möller uttryckte det "endast det bästa är gott nog åt folket".

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Bifalla motionen i sin helhet

Motion 42 - Stoppa alla ruttna frihandelsavtal

Frihandelsavtal kan gynna den internationella handeln och kan skapa ett stort mervärde för de inblandade länderna. Sverige är ett exportberoende land där exporten utgör över 40% av BNP. Därför kan frihandel vara väldigt nyttigt för svensk ekonomi, men det innebär inte att vi borde acceptera vilka villkor som helst för att få till ökad tillväxt och export.

I många bilaterala och multilaterala avtal så ingår en klausul om investeringsskydd. Det vill säga att investerare säkrar sina vinster. Ett sådant fall är ISDS-domstolen som var en del av TTIP-avtalet. En oberoende domstol som säkrar att vinster från investeringar inte uteblir. Ett klassiskt exempel på när detta har implementeras är i Uruguay där Phillips Morris stämde staten på utebliven vinst pga bestämmelser från Uruguays regering. Det är inte på något sätt önskvärt att företag kan stämma stater till höger och vänster bara för att de vill ha vinst, speciellt om företagen säljer cigaretter eller andra varor som är hälsoskadliga för människor. Är det rimligt att prioritera vinster till "big tobacco" över folkhälsan? Detta gör att kapitalets makt stärks gentemot demokratin, vilket är en farlig utveckling då många multinationella företag har större budgetar än vissa demokratiska länder.

En annan baksida med dessa avtal är att de i stort sett aldrig värnar om arbetares rättigheter då det kan innebära utebliven eller minskad vinst. Sämre rättigheter för arbetare är aldrig en väg framåt och vi måste stå upp för de rättigheter som vi genom generationer av facklig kamp har vunnit. En effekt av försämrade arbetsvillkor är ofta att arbetare vänder sig mot varandra. Efter NAFTAs genomförande i USA, Kanada och Mexiko har amerikanska arbetare rört sig mot allt mer auktoritära och protektionistiska politiska ledare, exempelvis Trump.

Med detta sagt yrkar vi, S-studenter vid Linköpings universitet:

att1 S-Studenterna tar motionen som sin egen och driver frågan om att Socialdemokraterna ska motsätta sig alla framtida frihandelsavtal som inte respekterar arbetares rättigheter, miljön eller staters suveränitet.

att2 S-studenter tar motionen som sin egen.

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för motionen.

Vi delar motionärens bild av handelsavtal och motionens andemening, och förbundet har sedan 2015 ett beslut där vi tagit avstånd till TTIP och liknande handelsavtal. Det var då en stor debatt och resulterade i att även de som motsatte sig beslutet var för linjen att ta avstånd till de delar av avtal som kränker till exempel miljömål.

Trots detta kan förbundsstyrelsen inte yrka för att motionen ska anses besvarad. Handelsavtal inom EU kränker per definition, om än ofrivilligt, länders statliga suveränitet, och på grund av denna formulering kan vi inte besvara att-satsen, även om vi håller med om andemeningen, och detta redan är något S-studenter driver.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

avslå motionen i sin helhet

Motion 43 - Vårdens huvudmannaskap

Uppdrag granskning och Kalla Fakta har senaste tiden uppmärksammat brister i beroendevården. Det är tragiska berättelser där patienter faller mellan stolarna för att ingen huvudman faktiskt tar ansvaret, samtidigt som huvudmännen agerar helt enligt lagen. Bristen ligger i att långsiktigheten har försvunnit från beroendevården och en uppdelning av ansvarsområde som bygger på en förlegad syn på beroende.

Beroende är en sjukdom. Det är psykiatrisk diagnos. Det har ingenting med dålig karaktär, svaghet eller bristande moral att göra vilket mycket av svensk narkotikapolitik har byggt på som populariserades av Nixon med hans "war on drugs". Idag vet vi bättre, men sjukvården hänger inte med. En ung man som har en pappa som har alkoholism löper 60% större risk att själv få alkoholism. Detta enbart på basen av genetik och ärftlighet. Den regionalt drivna vården ansvarar för akuta skeden och att släcka bränder, kommunalt driven socialtjänst ansvarar för långsiktig vård och drogfrihet (med oklar evidens). Vad är vems ansvar? Det är svårt att utröna, särskilt hos patienter med någon form av samsjuklighet (vilket snarare är regel än undantag).

Lagen om vård av missbrukare initieras av tjänsteman på socialtjänsten och inte av läkare vilket ytterligare är en märklig uppdelning då annan likartad (exempelvis Lagen om psykiatrisk tvångsvård) initieras av läkare. Den som har det huvudsakliga vårdansvaret bör också ha möjlighet att nyttja lagstiftningen för att ge bästa möjliga vård.

Beroende är en sjukdom och likt andra sjukdomar bör den tas hand av vårdpersonal. Både akuta skeden och långsiktig återfallsvård. Vi bör organisera vår hälso-sjukvård i patientens bästa intresse. För att vårda och lindra i bästa möjliga mån. Beroendevården är konstruerad för att misslyckas och bör uppdateras för att möta sjukdomen och det behovet av koordination som patientgruppen faktiskt ställer. Omsorg och sociala insatser bör fortsätta ligga hos patientens hemkommun likt andra sociala insatser exempelvis boende och sysselsättning.

Därför yrkar vi:

att1 S-studenter verkar för att hela beroendevården samlas under den landstings/regionalt drivna Hälso-sjukvården.

att2 S-studenter verkar för att LVM utreds för att anpassas för den nya hälso-sjukvård strukturen.

att3 S-studenter antar motionen som sin egen

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar motionären för en viktig motion. Vi delar andemeningen i motionen, och vi håller med om att det finns ett stort problem med beroendevårdens huvudmannaskap där brukare hamnar mellan stolarna. Men varför en del av ansvaret ligger på kommunerna idag beror på att socialtjänsten är den förvaltning som faktiskt är ute och möter människor med missbruksproblematik. Socialtjänsten har en klart bättre helhetssyn av det generella läget för varje person eftersom att

de hanterar individens arbets- och boendesituation. Så tycker vi att det ska fortsätta vara. Däremot delar vi bilden att ansvaret måste ligga på sjukvården i de fall där den missbrukande även har en samsjuklighetsproblematik. Vi ser gärna en omformulering i att-sats ett där det förtydligas att det är i dessa fall med samsjuklighet som huvudmannskapet bör läggas på den landstingsdrivna sjukvården.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Avslå motionen i sin helhet.

Motion 44 - Progressiv kapitalbeskattning

Sverige har idag en platt skatt på 30 % vid kapitalvinster. Oavsett hur stor vinst man gör så betalar man 30 % skatt på aktie/fondvinster. Med detta menas att en småsparare som gör en vinst på några tusenlappar måste betala en lika stor skattesats som storkapitalisten som gör en vinst på flera miljoner. Detta är orimligt. Det riskerar även att spå på ojämlikheten när kapitalistens förmögenhet på så sätt rusar ifrån småspararens.

Av den anledningen måste kapitalbeskattningen bli progressiv. Det innebär att skattesatsen bestäms av hur stor vinst man gör. Fördelen med detta är en ökad jämlikhet och att fler småsparare lockas till att spara och investera sina pengar.

Med det sagt yrkar jag:

att1 S-studenter verkar för att en progressiv beskattning av kapitalvinster införs enligt förslaget ovan.

att2 S-studenter antar motionen som sin egen.

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för en bra motion. Vi delar motionenärens andemening, skattesystemet är i behov av att reformeras och kapitalskatterna bör höjas. Det är både en fråga om rättvisa och en fråga om välfärdens framtida finansiering. Då förbundsstyrelsen och kongressen endast kan besluta om en motions att-satser, och inte dess brödtext, kan vi inte bifalla motionen. Detta då att-satserna inte specificerar vad förslaget innebär och hänvisar tillbaka till brödtexten.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Avslå motionen i sin helhet

Motion 45 - Utnyttja psykologers kompetens

Vi vet alla att vården i dess helhet står inför stora utmaningar, bland annat på grund av resursbrist och personalbrist där det finns svårigheter både att rekrytera och behålla de yrkesgrupper som behövs. Vi vet också att psykisk ohälsa är ett av våra största folkhälsoproblem där allt fler människor mår allt sämre av olika anledningar. Vi vet också att det finns en yrkesgrupp med bred kompetens rörande just psykisk ohälsa och som på många sätt kan bidra till att avlasta andra yrkesgrupper, psykologer! Men på många sätt används inte

deras kompetens eftersom vissa arbetsuppgifter är, lagstadgat eller inte, bundet till andra yrkesgrupper, till exempel förskrivning av läkemedel och att skriva sjukintyg vid Sjukskrivning.

Gällande förskrivningsrätt har bland annat psykologer i vissa amerikanska delstater fått mandat att skriva ut viss psykofarmaka, efter att ha genomgått bland annat en postdoktorexamen i klinisk psykofarmakologi, praktik i klinisk bedömning och patofysiologi, och sedan en examination och bedömning. Detta menar man leder till att avlasta läkare, samt kortar väntetiden för behandling vilket i sin tur kan få stor påverkan på psykisk ohälsa och suicidrisk. Exakt hur denna förskrivningsrätt skulle se ut, om den till exempel enbart ska gälla psykofarmaka, inom primär- eller specialistvård, och om den ska ingå i all psykologutbildning eller enbart vara en specialistutbildning, bör lämnas till en utredning av frågan.

Psykisk ohälsa är en av de vanligaste, om inte den allra vanligaste, orsaken till sjukskrivning.

Idag så tolkas sjuklönelagen så att enbart läkare eller tandläkare har mandat att bedöma ohälsa vid beslut om sjukskrivning. Enligt riksrevisionens granskning av sjukskrivning vid psykisk ohälsa konstateras trots detta att läkare inom primärvården har svårt att bedöma dessa tillstånd, dels på grund av att de enbart träffar patienten ett fåtal, korta besök. En primärvårdpsykolog, å andra sidan, har förhoppningsvis möjlighet att träffa patienten för samtalsterapi i upp till 10 sessioner, och kan således kanske göra en bättre bedömning av patienten. När det idag i regel finns minst en psykolog kopplad till varje vårdcentral vore det rimligt att ge dem mandat att bedöma psykisk ohälsa vid beslut om sjukskrivning, både för att dra nytta av kompetensen och för att avlasta primärvårdsläkare.

Yrkanden:

att1 S-studenter ska verka för att psykologer ska få mandat att bedöma psykisk ohälsa vid beslut om sjukskrivning.

att2 S-studenter verkar för att specialistutbildningar för psykologer ska regleras av Socialstyrelsen och vara kopplade till universitet, samt att en specialistutbildning som utmynnar i möjligheten till förskrivningsrätt för psykologer inkluderas i detta.

Motions svar:

Förbundsstyrelsen tackar för en bra motion som rör den viktiga frågan om hur vi bekämpar psykisk ohälsa i vårt samhälle. Medan vi delar motionärens intentioner så tror vi inte att det vore rätt väg att gå att ge psykologer samma rätt som läkare att skriva sjukintyg, utan i slutändan bör den möjligheten ligga kvar på medicinsk personal.

Inte heller ser vi att förskrivningsrätt för psykologer skulle minska utskrivningen av psykofarmaka mot bakgrund av hur situationen ser ut i USA som har ett sådan ordning. Det finns redan en profession som specialiserar sig på både psykisk ohälsa samt har förskrivningsrätt för psykofarmaka och det är psykiatriker. Vi anser inte att det behövs ännu en sådan. Psykologer

fyller en mycket viktig funktion i dagens vårdkedja och vi tror att de snarare behöver få fler kollegor än förändrade uppgifter och utbildning.

Förbundsstyrelsen föreslår för kongressen:

Att avslå motionen i sin helhet

Motion 46 - Motion gällande inrättande av integrationsverket

Vi har olika myndigheter som hjälper asylsökande och nyanlända i olika frågor under asylprocessen och efteråt. Men det fattas den viktigaste myndigheten som kan hjälpa asylsökande och nyanlända med integrationen. Integration är en av de största utmaningar idag för landet och för politiker i Sverige och i hela Europa. Om det finns en integrationsverket i alla kommuner som ansvarar med att jobba med att integrera nyanlända i samhället och arbetsmarknaden så löser vi integrationsproblemet i stort.

Därför yrkar jag:

att1 S-studenter står bakom motionen.

att2 Partiet ta in frågan om att Sverige behöver öppna integrationsverket in i regeringen och riksdagen.

att3 den Socialdemokratiska regeringen verka för en integrationsverket.

att4 alla kommuner i Sverige ha en integrationsverket som jobbar för integration.

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för en motion som väcker en oerhört viktig fråga gällande att få människor som kommit till detta land i arbete, lära sig svenska och bli en del av gemenskapen. Vi ser inte att det finns ett behov av ett integrationsverk idag utan det sker redan samverkan mellan myndigheter och organisationer som gör att människor hamnar i arbete i snabbare takt, människor lär sig svenska språket i större utsträckning genom svenska från dag ett etc. Vi ser att arbetsförmedlingens nedläggningar och nedskärningar är viktigare att fokusera på då de har en viktig kontakt och ett gott nätverk på lokal nivå i samverkan med socialtjänst och lokala arbetsmarknadsenheter för att få människor i arbete. Fler måste hamna i arbete, i gemenskapen och lära sig svenska – det behöver dock nödvändigtvis inte en myndighet till för att arbete ska ske i frågan när det redan sker idag. Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Avslå motionen i sin helhet

Motion 47 - En modern och demokratisk folkrörelse

Sverige är en av världens bäst fungerande demokratier. Ändå ligger de flesta av våra partier långt efter, internationellt sett, när det kommer till medlemmarnas direkta inflytande vid partiledarvalet. Särskilt är det svårt att som vanlig medlem ha insyn i processerna kring valen av partiordförande och partisekreterare i Socialdemokraterna.

Öppna och direkta partiledarval där medlemmarna får bestämma är en viktig ingrediens för att flytta mer makt över partiet till medlemmarna. Medlemsval av partiledare har kraften att vitalisera demokratin och släpper fram personer som hålls tillbaka i dag. Genom öppna processer, där partiledarnas skiljelinjer tydliggörs och personen med starkast förankring i landet blir folkets företrädare, så utvidgas demokratin för vanliga människor.

I exempelvis Storbritannien var valdeltagandet i partiledarvalet mer än 10 procentenheter högre än i de allmänna valen, och det är inte helt orimligt att förmoda att fördubblingen av antalet partimedlemmar, och den högre graden av entusiasm i medlemsbasen har är en följd av de öppna och direkta medlemsvalen. Öppna partiledarval skulle öka intresset för partier och få fler att engagera sig.

Precis som väljarna resonerar vid de allmänna valen kommer partimedlemmarna sannolikt välja partiledare utifrån kvaliteter som budskap, genuinitet, erfarenheter utanför politiken, med mera. Den huvudsakliga skillnaden mot dagens system blir att det inte bara räcker med stödet från en valberedning eller det fåtal av alla partimedlemmar som får åka på partikongress, utan att fler blir delaktiga.

En dryg tredjedel av alla partimedlemmar ansåg att de inte hade något inflytande i sitt parti i 2014 års demokratiutredning. Nära två tredjedelar av partimedlemmarna önskade att val av partiledare skulle ske genom medlemsomröstning. Den internationella trenden går även i samma riktning: 1965 valdes ingen partiledare med hjälp av direkta val, men 2012 valdes cirka 27 procent av alla partiledare på detta sätt, visar en studie på tretton parlamentariska demokratier.

Demokrati handlar om betydligt mycket mer än att bara lägga en lapp i en låda vart fjärde år. Medlemsval av partiledare är ett steg på vägen mot att ge fler människor verklig makt över samhället.

Därför yrkar vi:

att1: Socialdemokraterna ska välja partiordförande genom direkta medlemsval

att2: Socialdemokraterna ska välja partisekreterare genom direkta medlemsval

att3: S-studenter ska driva frågan om direkta medlemsval till partiordförande och partisekreterare för Socialdemokraterna gentemot det Socialdemokratiska partiet.

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för en bra motion som lyfter en viktig fråga. Socialdemokratin är i behov av en förnyelse såväl i politik som organisatoriskt. Det socialdemokratiska partiet har idag svårt för att appellera till unga väljare och dras med ett minskande medlemsantal. Att därav demokratisera organisationen genom att införa öppna val till partiledare vore ett steg i riktningen mot att förnya arbetarrörelsen och återge den en vitalitet som behövs i ett samhälle med tilltagande ojämlikhet och auktoritära tendenser. Socialdemokratins ideologi bygger på en tanke om demokratisering av hela samhällsstrukturen detta ska självfallet även gälla den egna partiorganisationen.

Förbundsstyrelsen anser däremot inte att vi kan anta att-satts ett och två eftersom dessa säger att vi ska besluta om något vi inte har makten över. Vi kan driva frågan men inte likt att-satserna kräver av oss genomföra en reform som inte ligger i vår makt att genomdriva. Vi önskar driva reformen gentemot partiet men ser inte att vi kan göra mer.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Bifalla att-sats tre

Avslå att-sats ett och två

Motion 48 - En Humanare Sjukförsäkringspolitik

År 2008 röstade den dåvarande borgerliga regeringen för att kraftigt försvåra förvärsarbetare rätt till sjukpenning vid sjukdom. Detta innebar att bland annat svårt cancersjuka människor blev av med sin sjukersättning och tvingades att söka arbete. Socialdemokraterna röstade nej till denna försämring av rätten till sjukpenning. 2010 var det ett viktigt vallöfte från partiet att de skulle verka för en avskaffning av dessa försäkringar. Sedan nuvarande regering tillträdde har man tagit den bortre tidsgräns i sjukförsäkring som innebär att om du inte kunnat utföra ditt arbete under de senaste 2,5 åren så blir du av med din sjukpenning oavsett om du är dödssjuk och inte ens kan ta sig ur sängen. Däremot har regeringen inte gjort någon förändring av de fasta tidpunkter av bedömning av arbetsförmågan i rehabiliteringskedjan. Det innebär bland annat att om en arbetstagare efter sex månader bedöms med sin skada kunna utföra ett annat arbete än det som personen har idag blir personen av med sjukpenning. Vid bedömningen tas det ingen hänsyn till om personen har de kvalifikationer som utbildning och arbetslivserfarenhet som krävs för de jobb som försäkringskassan anser att personen skulle kunna arbeta med. Till exempel anses en industriarbetare som råkat utföra en arbetsskada men som försäkringskassan hävdar skulle kunna arbeta som exempelvis hjärnkirurg med sin arbetsskada och därmed betalas ingen sjukpenning ut. I bedömningen tar försäkringskassan inte hänsyn till om personen endast har en grundskoleutbildning och 30-årig arbetslivserfarenhet av industriarbete, vilket inte är de kvalifikationer som krävs för tjänsten och personen blir arbetslös. Detta är en politik som inte är värdig ett parti som vill stå upp för arbetare och de svaga i samhället. Regeringen har även satt upp ett mål om att minska antalet sjukpenningdagar från 10,8 till 9 dagar år 2020. Detta innebär att försäkringskassan kommer bli hårdare i sin bedömning av rätten till sjukpenning och att fler personer kommer att förlora sin rätt till sjukförsäkring. Tidigare studier från Försäkringskassan visar också att många LO-medlemmar, framförallt kvinnor och invandrare, blir hårdare bedömda än andra, när kraven till rätten för sjukpenning försämras. Istället borde regeringen verka för att minska antalet sjukdagar genom att

satsa på att förbättra arbetsmiljön för att minska arbetsskador och den psykiska ohälsan samt bedriva en politik för att minska vårdköerna. Då kan personer som råkar ut för arbetsskador snabbare återgå till arbetet, vilket leder till minskade sjukdagar.

Därför yrkar jag:

att1. att S-studenter verkar för att försäkringskassan endast förmår individer att söka sådana jobb som de har de meriter och kvalifikationer för då de ska återgå till arbetsmarknaden efter en sjukskrivning.

att2. att S-studenter verkar för att avskaffa målet om att försäkringskassan ska minska antalet sjukpenningdagar från 10,8 till 9 dagar år 2020.

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen vill tacka för en viktig motion och vill påpeka att detta är en väldigt viktig fråga för förbundet. S-studenter antog på sin kongressen 2018 en motion med samma mål om att S-studenter ska verka för tydligare analys om vilka arbeten en på sjukskrivning kan ta samt att försäkringskassans krav om att minska sjukdagarna ska tas bort. Detta är även en fråga S-studenters förbundsstyrelse lyft i ett antal sammanhang i möte med representanter för partiet samt i debattartiklar (Libertas 4e april 2019 en socialdemokratisk paradgren som förvandlats till belastning). S-studenter kommer fortsätta driva dessa förslag framöver, tills det socialdemokratiska partiet ändrar hållning i frågan.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Besvara motionen i sin helhet

Motion 49 - Några förslag till en mer rättvis bostadsmarknad

Sveriges bostadsmarknad är ännu ett exempel på en marknad som inte fungerar. Den är i grunden djupt orättvis med tydliga inslag av de som har och de som inte har. De som drabbas är i stor utsträckning de som inte kunnat ta del av de stora prisökningarna på bostäder de senaste decennierna. Det är unga, invandrare och folk med låga inkomster. Dessa grupper har inte kunnat köpa in sig på marknaden när det varit gynnsamt. Effekterna ser vi i form av stor bostadsbrist, höjda bostadspriser och ökad skuldsättning av hushållen. Dessa konsekvenser drabbar inte bara konsumenter utan är ett samhällsproblem som stugar landets utveckling. Det blir mindre attraktivt att flytta till platser där jobben på grund av bostadsbristen. Vilka är problemen, och hur kan man via politiken skapa bättre förutsättningar för en mer rättvis och välfungerande bostadsmarknad?

Ett problem Sverige har är avsaknaden av fastighetsskatt, tack regeringen-Reinfeldt! Nu vill säkert S-Studenter redan införa fastighetskatt men innan motionen besvaras ämnar motionären belysa fenomenet markvärdesskatt. Att det inte finns mark/fastighetskatt är ett problem eftersom det är en stabil skatt att ha och svår att fly ifrån. Marken tar inte vägen någonstans. Ofta är det välbärgade personer, bolag eller institutioner som äger fastigheter så det är positivt ur ett

omfördelningsperspektiv också. Att skatten inte finns gör det också gynnsamt för personer att bo kvar i bostadsrätter som de köpt förmånligt, ur en students perspektiv, för länge sedan.

Konsekvensen blir en försämrad rörlighet på bostadsmarknaden. Det är helt enkelt billigt att bo kvar trots att bostaden kanske egentligen passar unga människor bättre.

Markvärdesskatt skiljer sig från fastighetsskatt då det är värdet på marken och inte husen på marken som avgör skattens storlek. På så sätt skadas inte incitamentet att förbättra sin fastighet. Dessutom slår skatten mer rättvist eftersom fastigheter i attraktiva områden, där marken är dyrare, beskattas hårdare. Det blir helt enkelt dyrare att bo där det är attraktivt. Detta pressar också priset neråt. En annan aspekt är det skapas incitament för kommuner, regioner och staten att bygga infrastruktur eller på annat sätt höja värdet på mark. Det är positivt när satsningar på grönområden eller kollektivtrafik också innebär högre skatteintäkter som en konsekvens av att värdet på marken i området höjs. Läs gärna mer om markvärdesskatt i en artikel skriven av bättre vetande sossar.¹

Ett annat problem på bostadsmarknaden är "flyttsskatten", alltså reavinstskatten som höjdes av regeringen-Reinfeldt, tack! Men skatt är bra? Nja, att reavinstskatten är så hög har en inlåsand effekt på bostadsmarknaden. Den tidigare beskrivna problematiken av att äldre människor inte flyttar ifrån sina ofta ganska stora bostäder förvärras av att det är dyrt att flytta samtidigt som det är billigt att bo kvar. Detta påverkar också priset på bostäder uppåt då utbudet minskar. Därför vore det gynnsamt för de som vill komma in på bostadsmarknaden om reavinstskatten sänktes.

Här kan man läsa vad pensionärerna själva tycker om saken.²

En annan stor orättvisa som drabbar de som inte redan är inne på bostadsmarknaden och dessutom kostar staten stora pengar är ränteavdraget. Egentligen är ränteavdraget pengar som går från skattebetalarna rakt ner i bankernas fickor. Det är i grunden ganska sjukt att man inför hinder för folk att ta sig in på bostadsmarknaden i form av amorteringskrav och inkomstkrav, samtidigt som staten spenderar tiotals miljarder på att subventionera banklån till de som redan är inne på marknaden. Trappa ner ränteavdragen! Dessutom verkar det finnas en bred parlamentarisk enighet om den här åtgärden.

Om man inte ska subventionera över- och medelklassens lån, vad ska man då subventionera? Hyror så klart! Situationen på hyresmarknaden ser också dystert ut. Det byggs för få hyresrätter.

Hyresrätter omvandlas i stor utsträckning till bostadsrätter. Dessutom är den första hyran som sätts på nyproduktionen en form av marknadshyra redan idag. Oavsett januariöverenskommelse eller inte. Man kan krasst konstatera att det finns ett stort glapp på vad man anser vara en rimlig hyra och den hyran som behöver tas ut för att det ska vara lönsamt att bygga hyresrätter. Att det är dyrt att bygga är en konsekvens av de hårda krav boverket ställer på nyproduktion samt alla regler kring planering som är till för att främja invånarnas inflytande över byggandet. Dessa krav och regler är i grunden bra men man kan inte samtidigt göra det dyrt att bygga och sen klaga på att det är för dyrt att hyra. Vad är lösningen då?

Bostadsbidrag så klart, men det finns redan? Problemet med bostadsbidraget är att kraven för att få det är för höga samtidigt som man själv aktivt måste söka det. Den begränsade omfattningen är helt enkelt inte tillräcklig för att göra det gynnsamt att bygga hyresrätter, och att hyra dem. Därför bör S-studenter verka för ett nytt bostadsbidrag, ett höjt sådant som alla får ta

del av. Så slipper studenter också bli återbetalningsskyldiga när de råkat tjäna lite för mycket på sommarjobbet. Mer om detta kan man läsa om i den så kallade wien-modellen.⁴

När man ser bostadsmarknadens sorgliga skick i Sverige är det lätt att konstatera att marknaden inte fungerar. Marknaden behöver kanske lite hjälp i form av mer statlig styrning. Ett statligt låneinstitut med uppgift att främja byggande kan vara ett effektivt verktyg för ändamålet. SBAB är ett sådant institut men den statliga banken lånar ut till konsumenter. Det som skulle behövas är att staten går längre bak i kedjan och riktar sig till byggarna. Att låna till bostadsproducenter skulle innebära ett mäktigt verktyg när det gäller att påverka vad som byggs, hur det byggs och vilka upplåtelseformer det som byggs ska ha. Mer om detta och annat matnyttigt kan man läsa om i Delegation Bostad 2030s slutbetänkande.

Lunds Socialdemokratiska Studentklubb

1 <http://www.dagensarena.se/opinion/lat-milton-friedman-lappa-ihop-bostadsmarknaden/>

2 <https://www.expressen.se/dinapengar/pension/manga-jamnariga-har-inte-rad-att-flytta-fran-sina-hus/>

3 <https://www.expressen.se/dinapengar/sex-av-atta-partier-vill-trappa-ned-ranteavdraget/>

4 <https://www.svd.se/v-sverige-borde-lara-av-wiens-bostadspolitik>

5 http://media.bostad2030.se/2018/05/Slutbet%C3%A4nkande-bostad2030_webb.pdf

Nu om man orkat läsa hela motionen blir det självklart:

att1 S-studenter ska verka för ett införande av markvärdeskatt istället för eller i kombination med fastighetskatt.

att2 S-studenter ska verka för en succesiv sänkning av reavinstskatt på bostadsförsäljning.

att3 S-studenter ska verka för en succesiv sänkning av ränteavdraget.

att4 S-studenter ska verka för att byta ut bostadsbidraget mot ett kraftigt höjt bidrag som kommer alla hyresgäster till dels.

att5 S-studenter ska verka för införandet av ett statligt låneinstitut med uppdrag att främja bostadsbyggande.

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för motionen men hade önskat en något kortare brödtext. Gällande en markvärdeskatt så tycker förbundsstyrelsen att det är ett mycket intressant förslag som tåls att diskuteras vidare i framtiden. Däremot tror vi att det är lättare att bedriva och bilda opinion kring en så beprövad reform som fastighetsskatten är i relation till den mindre välkända markvärdeskatten.

Gällande att-sats 2,3 och 4 så har vi redan drivit/driver eller har förslag på att driva snarlika frågor i reformprogrammet. Vi ser inte behovet av att förändra dessa i nuvarande läge.

Vi delar motionärens problembeskrivning gällande ett statligt låneinstitut och anser att det är en viktig reform som skulle kunna bidra till ett mindre konjunkturkänsligt byggande.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Avslå att-sats ett

Anse att-sats två, tre och fyra besvarad

Bifalla att-sats fem

Motion 50 - För en uppdaterad sex- och samlevnadsutbildning

En av grundbultarna i feminismen och arbetet för det jämställda samhället är rätten till sin egen kropp. Den rättigheten kommer dock inte bara för att vi säger att den finns, den måste ständigt underbyggas med kunskap, juridik och ekonomisk politik. I detta är den svenska skolans sexualundervisning en grundbult. Här får medborgaren tillgång till kunskap som hjälper henom förstå sin kropp, sina känslor, sin sexualitet och rätten till dessa. Här får eleverna lära sig vad som är hälsosamt, hur olika former av ohälsor kan ta sig uttryck och vart hjälp finns att tillgå vid behov. I den bästa av skolor lär sig även eleven om relationer, samliv och utmaningarna i detta för att skydda henom från utnyttjande relationer, övergrepp och kunna förstå när detta sker, något som långt ifrån i alla fall är enkelt. Detta är kunskap som är livsviktig för att vi skall ha självständiga individer som kan ta ansvar för sin hälsa och relationer och som vet när de behöver hjälp. Tyvärr är mycket av detta fortfarande underställt normer som påverkas av de patriarkala och heteronormativa strukturer som plågar vår värld. Normerna påverkas dock även av andra faktorer som klass, kön och kultur.

Då är en likvärdig och utjämnande skola än viktigare, för att ge alla svenskar samma redskap för att förstå sin kropp, dess hälsa och de sammanhang den kommer sättas i. Att sexualundervisningen i den svenska skolan inte är annat än undermålig är en skam men även en fara både i vårt arbete för jämställdhet och för folkhälsa. Med gy11 lades ansvaret att lära ut sex och samlevnad på alla lärare i klasserna 7-9. Frågorna skall alltså läras ut i den mån de berör det ämne som ämnesläraren lär ut.

Detta är både naivt och kontraproduktivt. Sex och samlevnad är i sin natur ett ämne som är svårt att lära ut och bygger på att läraren i fråga inte bara är kunnig utan även att hen är trygg att prata om de här svåra frågorna med nervösa elever. Det finns en stor fara med lärare som inte känner sig bekväma med ämnet, detta kan leda till att de undviker de svårare frågorna eller förenklar överdrivet för att kunna återvända till ämnen de är mer trygga att tala om. Dessutom för denna sorts utspridning med ytterligare en stor risk och det är att viktiga frågor faller mellan stolarna. Vart placeras till exempel homosexualitet i kursplanen, frågor om våldtäkt, frågor om preventivmedel? Är allt detta biologi? Samhällskunskap? Hemkunskap? Kanske historia?

Nej detta är inte ett effektivt system, våra elever förtjänar bättre och vårt samhälle kommer tjäna på ett bättre system. Med en centraliserad sex- och samlevnadsundervisning där kommunen centralt förser skolorna med pedagoger kan ämnet lämnas över till de som är specialiserade i ämnet, är trygga att prata om det inför elever och som har tid att förbereda goda pedagogiska översikter så att inga ämnen faller mellan stolarna.

Jag yrkar därför på:

att1 S-studenter verkar för att sex- och samlevnadsundervisningen skall ses över.

att2 S-studenter verkar för att möjligheten att införa centrala pedagoglag med ansvar för flera skolor i en eller flera samverkande kommuner skall undersökas.

att3 S-studenter skall driva frågan mot Socialdemokratiska arbetarpartiet.

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för en viktig motion. Motionären lyfter flera brännande problem med dagens sex- och samlevnadsundervisning. Förbundsstyrelsen har i det här fallet resonerat att en stor anledning till att skolelever får bristfällig sexualundervisning är en likaså otillräcklig kompetensutveckling inom lärarkåren. Att våra lärare känner sig bekväma eller tillräckligt kunniga för att undervisa i ämnet har vi uppenbara problem inom svensk lärarundervisning. Lärarnas tidning har vid flertalet gånger skrivit att en lösning på problemet är mer sex- och samlevnadsundervisning på lärarutbildningen.

Vi delar därför motionärens oro och ser vikten av att sex- och samlevnadsundervisningen ses över. Däremot ställer sig förbundsstyrelsen tveksam till att en lösning på problematiken är att kommunerna inför pedagoglag med kompetens endast inom sexualundervisningen.

Dessutom har vi svårt att se att särskilda pedagoglag kan införas med den påtagliga lärarbristen vi har idag. Vi ser hellre en lösning där fler inslag av sex- och samlevnad blir en del av lärarutbildningen.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Bifalla att-sats ett och tre

Avslå att-sats två

Motion 51 - Kultur åt folket

Satsningen på fritt inträde vid de statliga museerna har varit en stor framgång med 500 000 personer i ökat besöksantal av totalt 2500 000 medan de som inte genomgick reformens besöksantal minskade från 2013-2017. Detta är en otroligt viktig reform för att föra kultur till de bredare folklagren en stor del av ökningen var unga vuxna och generellt var störst bland första- eller sällan gångsbesökare. Detta har förstås många olika effekter, förbättrad integration, ökad motivation till konstnärligt skapande, ökad förståelse för egen och andra kulturer och mycket annat. Det gör även vårt land mer attraktivt för turister. Slutligen och kanske viktigare så bidrar det till att öka livskvaliteten för människor som får nya saker att utforska, lära sig av, njuta av och utmanas av. Låt oss nu bära detta vidare. En klar majoritet av de statliga museerna, 13 av 18, ligger

nämigen i Stockholm vilket gör att en stor del av landets befolkning inte får ta del av denna reform. Detta är inte bara orättvist utan kan även bidra till att skapa motstånd mot denna viktiga politik då det upplevs som omfördelning av ekonomiska medel när det istället bör vara politik förankrad bland massorna vilka är de som får ökad tillgång till kulturen. Länsmuseumerna är den självklara arenan för bredare spridningen av museiverksamheten. De finns fördelade över alla rikets län med ett uppdrag att förmedla konst, kultur och historien från länet till dess invånare. De har även ansvar för kulturvård och delansvar för fornminnesvård, en bredare spridning av förståelsen för och frukterna av detta är förstås mycket önskvärd. Fritt inträde har redan införts vid flera länsmuseum runt om i landet och en statlig finansiering för detta innebär att vi tillsammans bär kostnaderna för en mer likvärdig kulturpolitik, där hela landet skall leva. Det blir även ett stärkande av hela landets attraktivitet för turister, från Sverige eller andra länder.

Motionären föreslår därför:

Att S-studenter ska verka för att reformen om statlig finansiering för fritt inträde för statliga museer skall utökas även till landets länsmuseum.

Att S-studenter driver frågan mot partiet.

Motions svar:

Förbundsstyrelsen tackar för en välskriven motion. Det är en stor sorg att vi har museum ute i landet med minskande besöksantal, och vi ställer oss frågan hur det påverkar folkbildningen i vårt land. I tider som dessa då demokratin svajar och högervindarna blåser behöver vi socialdemokratin värna om folkbildningen, och göra den tillgänglig överallt. Vi håller med till fullo om storstadsproblematiken i svensk kulturpolitik. Hela landet ska ha tillgång till museum, inte bara de som bor i Stockholm!

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Bifalla motionen i sin helhet.

Motion 52 - Folkets representanter, avlönade som folket!

Ibland behöver politik vara populistisk. Svensk politik har, liksom runt om Europa, en förtroendekris bland vanligt folk. Fraser som "politiskt etablissemang", "maktelit" mm är vanliga för att misstänkliggöra de styrande skikten. Om detta grundar sig i välgrundad kritik av en maktkoncentration som för politiken längre från folket och hotar vår demokrati eller bara är populism är svårt att säga, troligen finns svaret på en skala där emellan. Oavsett så speglar det en uppfattning som är långsiktigt skadlig för svensk demokrati och dess koppling till folket. Detta måste åtgärdas. Förtroendet är en av de viktigaste resurserna i en demokrati och där kan vi återställa mycket av det med en lönereduktion för riksdagsledamöterna. Istället för det väldefinierade men för vanligt folk vaga basbeloppet som utgångspunkt bör vi gå fram med en lönesättning för riksdagsledamöterna efter svensk medellön. Den bör följa denna lön och kompletteras med ersättning för eventuella arbetsrelaterade utgifter. Den senaste medellönen efter LO:s lönestatistik var 33 000 kr i månaden, detta efter 2017 års löner.

Jag tror att, vare sig det praktiska resultatet kommer vara att politiken förs närmare lönearbetaren eller inte, så kommer detta vara en tydlig signal på att det är vår vilja.

Förtroende för systemet är en av de viktigaste resurserna en demokrati har och något vi måste värna.

Motionären anser:

att1 S-studenter verkar för att riksdagsledamöternas arvode skall fastställas efter svenska lönearbetares medellön utifrån lämplig statistik, t.ex. LO:s lönerapport.
att2 S-studenter driver frågan mot det Socialdemokratiska arbetarepartiet.

Motions svar:

Förbundsstyrelsen tackar motionären för motionen. Ett samhälle där politikerförakt finns är ofta ett polariserat samhälle. Det är därför ett stort demokratiproblem att förtroendet för svenska politiker urholkas. Idag är dessutom det generella intresset för att engagera sig partipolitiskt historiskt lågt, och därför resonerar förbundsstyrelsen att ett ekonomiskt incitament för att få människor att kandidera till exempelvis riksdagen är bättre än inget incitament alls.

Värt att nämna är också att majoriteten av våra politiker i Sverige är fritidspolitiker ute i landet, och väldigt få politiker tjänar pengar på att sina förtroendeuppdrag. Timarvoderingen för landets fritidspolitiker är baserad på riksdagsledamöternas arvodering. Ett viktigt argument är därför att vi sänker arvoden för alla politiker om vi sänker arvoderingen för riksdagspolitiker.

Tanken bakom politikernas höga löner är präglad av en stark rädsla för korrupcion. Det är en åtgärd som gäller även för anställda på internationella organisationer, samarbetsorgan och olika parlament. T.ex. diplomater, FN-anställda, Europaparlamentariker och så vidare. Internationellt sett har svenska politiker därtill låga löner.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Avslå motionen i sin helhet

Motion 53 - Se fördelarna, en effektiv ögonhälsa tillgänglig för alla!

Glasögon gör vardagen möjlig för miljontals hundratusentals svenskar och för ytterligare många förenklas den avsevärt. Möjligheten att studera, arbeta i industrin eller säkert cykla eller köra bil är för många helt beroende av detta hjälpmedel. Att tillgången till glasögon är en klassfråga med dyra priser och litet eller obefintligt statligt stöd är sedan länge känt och har i viss mån motverkats av stats glasögonstöd för unga. Att hela situationen är oönskvärd och i behov av övergripande reform är uppenbart men en sak kanske sticker extra i ögat för den erfarna glasögonköparen, marknadens ineffektivitet. Det är nämligen så att vid varje ny butik du besöker måste du göra en ny synundersökning som kostar hundratals kronor. Mig veterligen förändras inte mina ögon när jag går från en butik till annan. Att då behöva spendera ytterligare tid, tid som skulle kunna användas till annat både för anställd och kund samt betala extra för detta är både orimligt och oförklarligt utom med

anledningen att dessa butiker vill krama ut mer pengar ur sina kunder. Det bidrar även till en ojämlik konkurrens där du kan komma att stanna vid en optiker som ger dig sämre service, sämre priser eller har ett utbud av båggar som sämre passar din smak för att undvika kostnaden av ytterligare en synundersökning. Synundersökningar bör vara finansierade som en del av sjukförsäkringen då de är viktiga för att avgöra våra medborgares ögonhälsa. Resultaten bör sedan finnas tillgängliga hos vilken optiker du än väljer att vända dig till. Vi kan inte acceptera det slöseri på resurser upprepade undersökningar vi vet skall säga samma sak innebär. Vi kan inte acceptera den fara, i trafik och på arbetsplatser som kommer att delar av vår befolkning undviker att skaffa glasögon. Sist men inte minst kan vi inte acceptera att företag tjänar överdrivna summor pengar på ett behov centralt för stora delar av befolkningens hälsa, funktion och välmående, inte när detta kan avhjälpas.

Motionären yrkar på:

Attsatser:

att1 S-studenter verkar för att synundersökningar skall ingå i den allmänna sjukförsäkringen och att resultaten skall finnas tillgängliga hos vilken optiker du än väljer att vända dig till.

att2 S-studenter driver frågan mot det Socialdemokratiska Arbetarepartiet.

Motionssvar:

Vi vill tacka motionären för en bra motion som lyfter en intressant aspekt av vad som bör vara statens ansvar. Vi delar motionärens andemening om att det är viktigt att alla med behov av att få sina ögon undersöka ska ha denna rätt, vilket vi anser bör innefattas i sjukförsäkringen. Att däremot alla optiker och privata företag som säljer glasögon ska ha tillgång till ett stort register över alla individers synundersökningar kan vi ställa oss skeptiska till. Hur detta skulle organiseras ser vi som oklart och hoppas på ett förtydligande av motionären. I invänta på hur detta skulle se ut ser förbundsstyrelsen inte något annat alternativ än att yrka avslag. Men vi är villiga att ändra uppfattning då vi får ett tydligare utförligare svar samt uppdelning av de olika förslagen i separata att-satser.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Avslå motionen i sin helhet

Motion 54 - gällande museer

Våra museer är viktiga sätt att förmedla förståelse och uppskattning av kultur, vetenskap och historia från Sverige men även från omvärlden. De är viktiga inte bara för det svenska folket utan är även viktiga för den svenska turistnäringen. Vi kan även se hur museum med sitt aktiva kulturarbete och öppna verksamhet bidrar till integration både för nya svenskar och mellan grupper i samhället. Att känna ett ägandeskap och en förståelse för sin hembygds historia och olika kulturer är viktigt för att skapa delaktighet och ägandeskap över just den bygden. Att dela denna förståelse och detta ägandeskap med de en delar bygden med skapar en sammanhållning som allt för ofta saknas. De statliga museerna har redan satsningar på engelskspråkiga beskrivningar och informationstexter men detta är mer bristande på lokal och regional nivå, nivåer som är särskilt viktiga i detta fallet då de är dessa institutioner som faktiskt når ut till medborgare och på ute i landet och stärker lokal och regional turistnäring. Vi bör även verka museerna på regional och lokal ska finnas som tillgängliga aktörer på sociala

medier för att nå ut till just de grupper vi vill locka till fler besök. Viktigt är förstås att de engelska beskrivningarna skall vara ett supplement till och inte en ersättning av de svenskspråkiga beskrivningarna.

Motionären föreslår:

att1 S-studenter verkar för en översikt om tillgång till engelskspråkig information på läns museer skall göras följt av satsningar för att åtgärda eventuella brister för att säkra likvärdigheten i hela landet.

att2 S-studenter verkar för att minimiregler angående tillgång till engelsk information för statliga och läns museer skall införas.

att3 S-studenter verkar för att finansiering skall finnas att söka för lokala (kommunala, hembygds, privata, mm) museer för att skapa goda och interaktiva översättningar.

att4 S-studenter driver frågan mot det Socialdemokratiska Arbetarepartiet.

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för en viktig motion som berör människors rätt till att ta del av den kultur och de arv vi har att förmedla i vårt land. Sverige är ett avlångt land fyllt med opera som spelas på regional och lokal nivå, orkestrar, läns museer, kulturella utövningar i generella termer och mycket mer. Frågan som lyfts i motionen är av en sådan karaktär att det anses vara allt för mycket detaljstyrning i vad verksamheter på lokal och regional nivå ska göra. Idag får regioner statliga bidrag för exempelvis opera som kräver likartade summor från regionens nivå, det skulle kanske vara bättre att krav ställs på de som söker bidrag att i sina verksamhetsplaner ordna med det som frågeställaren lyfter.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Avslå motionen i sin helhet

Motion 55 - Kampen mot diskriminering på arbetsmarknaden

I många år har debatten om anonyma jobbsökningar pågått men nu är det dags för SSU att ställa sig på rätt sidan av den här debatten. Kallelsefrekvensen för ansökningar med svensklingande namn är i genomsnitt 50% högre jämfört med ansökningar med arabiskt klingande namn. Många tycker anonyma ansökningar kommer enbart förskjuta diskrimineringen till nästa steg alltså intervju tillfället. Detta kan sannolikt stämma men genom att få möjligheten att komma på intervju får individen en extra chans för att kunna visa sig själv och få arbetsgivaren att inte ha en fördomsfull diskriminerande syn när hen jämför alla sökande som har varit på intervju. Motionens mening är att göra det lättare för folk att kunna komma på intervju och få en extra chans att kunna imponera på arbetsgivarna på arbetsmarknaden. Därför yrkar jag:

att1 S-stunder driver frågan om anonyma jobbsökningar.

att2 S-studenter bildar opinion om anonyma jobbansökningar.

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar motionären för en viktig motion. Förbundsstyrelsen delar motionärens analys kring problematiken med diskriminering på arbetsmarknaden. Vi ser att det kan finnas nytta av anonyma ansökningar i flera olika områden, dock delar förbundsstyrelsen inte att så är fallet när man söker jobb. Att förskjuta diskrimineringen till nästa steg, alltså intervju tillfället är inte en lösning. Istället för att förskjuta ett allvarligt problem bör man istället ha åtgärder som eliminerar diskriminering på arbetsmarknaden. Att förändra samhällsnormer och värderingar bör vara prioriterad istället för att skjuta fram diskrimineringen.

Förbundsstyrelsen föreslå kongressen att:

Avslå motionen i sin helhet.

Motion 56 - gällande Nedrustning av kärnvapen

Ordningsvakter bär på ett stort ansvar för att tillstålla ordning i olika offentliga platser och kommer i kontakt med folk i olika situationer. De har i många situationer även räddat liv och detta är något som måste uppskattas av samhället. Men däremot är det inte något nytt att läsa på nyheterna om övervåldet som vissa ordningsvakter använder. De mest utsatta för dessa händelser är oftast folk med icke-svensk utseende.

”På den tre månader korta ordningsvaktutbildningen spenderas väldigt lite tid åt olaga diskriminering medan exempelvis betonghantering har dubbelt så mycket tid. Det är talande för den kultur som finns bland ordningsvakterna i tunnelbanan.” skriver Miriam Asghari och Daniel Vencu Velasquez Castro i sin artikel Utbilda vakter i diskriminering för att minska övervåld.

Därför vill jag:

att1 S-studenter bildar opinion om utbildning i diskriminering för ordningsvakter.

att2 S-studenter bildar opinion för en längre och mer innehållsrik utbildning för ordningsvakter.

Motionssvar:

Förbundsstyrelse tackar motionären för en oerhört viktig motion. Frågan gäller bland annat bristen på utbildning som ordningsvakter, något som är oerhört problematiskt i flera olika aspekter. Det gäller att vi alla tar och lyfter frågan på olika sätt för att synliggöra detta problem som motionären gör genom denna motion. En förbundsstyrelse måste ständigt vara alert på att agera, ta ställning och förhålla sig till sin omvärld. Frågans art är av stor vikt och förbundsstyrelsen har haft diskussioner i frågan. Utöver detta har det redan skett opinionsbildning ifrån ordförande i frågan och kommer onekligen göra det längre fram. Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Besvara motionen i sin helhet.

Motion 57 - S-studenter på Reformisternas sida

Sedan den nya S-föreningen, Reformisterna skapades har många hittat sig tillbaka till socialdemokratin. Reformisterna är S-föreningen som starkt vill bilda opinion för reformer som har sina grunder i riktiga socialdemokratiska värderingar. Värderingar som har byggt upp detta land och lett arbetarrörelsen mot demokrati och frihet. De senaste åren har många inom partiet glömt dessa värderingar därför är det glädjande att se Reformisterna öppna en dörr tillbaka till riktigt socialdemokratisk politik. Därför är det av ytterst vikt att vi unga och studenter som ska vara drivkraften till partiets riktning stödjer Reformisterna för att få ett socialdemokratiskt parti med socialdemokratiska värderingar.

Därför yrkar jag:

att1 S-studenter bildar opinion för att officiellt stödja Reformisterna.

att2 LSSK tar motionen som sin egen och skickar vidare till S-studenters kongress 2019.

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för motionen och delar motionens ---. Att stimulera idédebatt utifrån arbetarrörelsen värderingar och en ideutveckling som möter samhällsutmaningar är otroligt viktigt. S-studenter har länge varit drivande i progressiv reformförslag gentemot partiet och är därför glada att föreningar likt reformisterna driver en politik i linje med våra förslag. Ju fler som ger stöd till varandra och som driver snarlik politik desto bättre. Att kroka arm med organisationer och föreningar som har snarlik politik som S-studenter har varit viktigt i vårt påverkansarbete och inflytande.

Många av våra klubbar har gett stöd och bjuder in medlemmar från föreningen reformisterna. Många av våra medlemmar visar också stöd genom att vara stödmedlemmar.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Besvara att-sats ett

Avslå att-sats två

Motion 58 - Jämlik skola för alla

Alla barn ska få samma möjligheter oavsett var de bor i landet och detta är ännu viktigare när det gäller utbildningen. Genom att ha en jämlik statlig skola kan man ge samma förutsättningar och samma moral och kunskap till alla elever i hela landet. Situationen ser väldigt olika ut i olika

kommuner och olika kommuner har olika resurser. Det finns kommuner som lägger mindre pengar än andra kommuner på skolan och detta är en av orsakerna som gör att vi idag inte har en jämlik skola.

Utbildning har en otroligt avgörande roll i varje lands framtid och därför kan vi inte lägga en så stor ansvar på kommunerna speciellt i denna oroliga tid som vi lever i när högernationalistiska krafter har lyckats få makten i många kommuner. Exempel på hur detta skulle försvåra situationen för eleverna är kommuner där de har slutat servera alternativa kötträtter för de som inte äter fläsk samt har minskat inköp av ekologiska varor på skolan eller kommuner där de inte ser någon mening med undervisning inom genusvetenskap för elever.

En jämlik utbildning är alla barns rättighet och därför yrkar jag:

att1 LSSK accepterar motionen som sin egen och skickar vidare till S-stunders kongress 2019.

att2 S-studenter driver frågan om att förstatliga skola.

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för en viktig motion om hur vi skapar en jämlik kunskapskola där varje elev kan nå sin fulla potential och ingen lämnas efter. S-studenter är sedan länge förespråkare av att förstatliga skolan vilket bland annat framgår av det allmänpolitiska programmet. Frågan har lyfts och kommer att fortsätta vara något som förbundet driver både mot socialdemokraterna och i den allmänna opinionen. Den första att-satsen i motionen rör LSSK och inte förbundet och är därför inte relevant för kongressen.

Förbundsstyrelsen föreslår därför för kongressen att:

Avslå att-sats ett

Anse att-sats två besvarad

Motion 59 - Avkriminalisering av personligt narkotikabruk

För drygt ett år sedan publicerade Brottsförebyggande Rådet (BRÅ) en rapport om svenskarnas narkotikavanor. I denna rapport framkom det bland annat knarkandet är minst lika utbrett i överklassområden som i arbetarklassområden och förorter. Trots detta så är det nästan uteslutande människor från arbetarområden och förorter som blir tagna och döms för narkotikabrott.

I Skärholmen, en stadsdel i södra Stockholm där 80% har utländsk bakgrund, uppgav 5,3% av de tillfrågade pojkarna att de brukat narkotika den senaste månaden medan samma siffra för Danderyds pojkar var 20%. Trots detta så är det långt många fler från Skärholmen än från Danderyd som döms för narkotikabrott. Att polisen fokuserar på utsatta är tyvärr en logisk konsekvens av nedskärningar och effektiviseringskrav, för att nå upp till de mål som ställs på polisen måste man göra ett visst antal gripanden och då är de kapitalsvaga grupperna i förorten ett betydligt mer tacksamt mål än överklassens barnen med juristföräldrar, politikerföräldrar etc. Resultatet blir en hänsynslös jakt på brukare i förorterna, med konsekvensen att

människor bötfälls, får prickar i registret och hamnar än längre utanför samhället. Detta är oftast människor som redan befinner sig i utkanten av samhället, som har ett lågt förtroende för myndigheter och som i högre utsträckning får erfara våktarvård, diskriminerande anställningsprocesser och så vidare.

Dagens restriktiva narkotikapolitik utgör en katalysator för segregation, samtidigt som polisen tvingas ta hand om sjuka människor vilket inte är deras jobb. Men hur hjälper en avkriminalisering av eget narkotikabruk dessa utsatta människor? Genom att avkriminalisera det personliga bruket tvingas polisen fokusera på det som är narkotikans källa – nämligen langarna och den organiserade brottsligheten.

Narkotikabrott är ett av dom brott med högst återfallsrisk och efter 30 år av restriktiv narkotikapolitik så kan vi konstatera att den inte verkar ge önskvärd effekt. Brukarna blir flera och dödsfallen likaså. Lösningen är således att börja behandla missbruk som den sjukdom det är och inte som ett brott. Denna slutsats stöds även om man blickar mot andra europeiska länder som har börjat förespråka vård istället för bestraffning av missbrukare som t.ex. Portugal, Norge och Tjeckien. I Portugal har dödsfall relaterade till narkotika halverats, vilket borde vara ett tillräckligt argument för ett land som Sverige där den narkotikarelaterade dödligheten tickar stadigt uppåt. Med det sagt så innebär inte denna reform att narkotikabruk ska gå helt ostraffat. Istället för att låsa in folk och bötfälla dom så bör vi dock verka för att människorna får behandling och vård, något som många missbrukare vill ha men inte vågar söka sig till av rädsla för polis och stigmatisering.

I fallet Portugal så kan myndigheterna föreslå en rad olika åtgärder, allt från behandlingshem till psykologsamtal till grupperapi och friskvårdsaktiviteter – missbrukarna bedöms individuellt och behandlingen anpassas efter respektive missbrukares behov. Det enda de har gemensamt är att ingen behöver vara rädd för vinande polisbatonger eller att exkluderas från samhället som en konsekvens av sitt missbruk.

För vidare läsning om Portugals narkotikapolitik:

<https://www.theguardian.com/news/2017/dec/05/portugals-radical-drugs-policy-is-working-why-hasnt-the-world-copied-it>

Därför yrkar vi på följande:

att1 S-studenter verkar för en avkriminalisering av det personliga narkotikabruket enligt portugisisk modell

att2 S-studenter verkar för att bilda opinion och sprida kunskap i ämnet

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen vill tacka för motionen, förbundsstyrelsen delar uppfattningen av att missbrukare ska behandlas mer humant. Med ökad tillgång till sjukvård och sociala insatser, vilket redan kan göras inom ramen för den nuvarande lagstiftningen. Den höga dödligheten bland missbrukare i Sverige är ett problem och sociala insatser bör rikast mot denna grupp. Däremot ställer sig förbundsstyrelsen skeptisk till att en avkriminalisering av narkotikabruk är rätt väg att gå. Länder som motionären lyfter fram där narkotika avkriminaliserats har ett betydligt högre brukande än Sverige. I Portugal brukar 16% av befolkningen narkotika mot Sverige där enbart 8% uppger sig bruka narkotika. En kraftig förändring av narkotikapolitiken i

att avkriminalisera alla droger vore ett radikalt steg med oanade konsekvenser på både brukandet av droger och dess sociala konsekvenser.

Motionen lyfter i sin brödtexten hur människor från förorter med svagare socioekonomisk ställning oftare blir dömda för bruk eller innehav av narkotika trots att bruket av narkotika ofta är lägre i dessa områden. Att detta är rådande är något förbundsstyrelsen betraktar som förkastligt och bör bekämpas. Förbundsstyrelsen vill påpeka att enbart för att en vill stoppa en oproportionerlig jakt efter brukare i förorter inte nödvändigtvis kräver att en verkar för avkriminalisering. De skador illegala droger gör på individen samt de sociala problem de göder som inkomstkälla för kriminella gäng och förstörda sociala relationer är alla tunga argument för varför en avkriminalisering inte är rätt väg att gå.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Avslå motionen i sin helhet

Motion 60 - Doktorandanställning i Högskoleförordningen

Högskoleförordningens femte kapitel handlar om anställning som doktorand. När man läser detta, som doktorand, så förundras man över hur lite förståelse lagstiftaren har för ens vardag. Speciellt lyder 2 § "§ 2 Den som är anställd som doktorand ska främst ägna sig åt sin egen utbildning. En anställd får dock i begränsad omfattning arbeta med utbildning, forskning, konstnärlig forskning och administration. Sådant arbete får, innan doktorsexamen eller konstnärlig doktorsexamen har avlagts, inte omfatta mer än 20 procent av full arbetstid. Förordning (2014:1012)."

Ordet "utbildning" kan naturligtvis tolkas i vid bemärkelse, men det går att få intrycket att doktoranden huvudsakligen läser kurser eller liknande vilket inte stämmer. Majoriteten av doktorandens tid läggs i allmänhet ner på forskning som ingår i disputation och avhandling. Att forskningen då *uttryckligen* tillsammans med andra moment ska utgöra 20 procent är nonsens. "Utbildning" när det dyker upp i andra mening, förmodas syftar på undervisning, vilket ligger i linje med hur 20-procentsgränsen tolkas i praktiken. Det är givetvis möjligt att doktoranden ombes att utföra forskning som inte går att disputera på, vilket då bör särskiljas från den ordinarie forskningen.

Jag föreslår

att 2 § i Högskoleförordningen ändras till (ändringar i kursiv stil)

"§ 2 Den som är anställd som doktorand ska främst ägna sig åt sin egen utbildning och forskning som hör till doktorsexamen . En anställd får dock i begränsad omfattning arbeta med utbildning undervisning, annan forskning, konstnärlig forskning och administration. Sådant arbete får, innan doktorsexamen eller konstnärlig doktorsexamen har avlagts, inte omfatta mer än 20 procent av full arbetstid. Förordning (2014:1012)."

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar motionären för en viktig motion. Vi vill börja med att säga att vi delar motionärens andemening och att begreppet utbildning kan tolkas i vid bemärkelse kan ses som problematiskt. Vi ser dock inte vad motionären med motionen vill frambringa förutom enskilda begrepps förändringar av rådande förordning. Vill motionären att en lagtolkning ska ske av högskoleförordningen med syfte att förbättra doktoranders anställning anser vi att en anmälan till universitetskanslerämbetet är att föredra än att ändra begrepp i 2§. Förbundsstyrelsen ser inte heller att den ändring motionären önskar är av den dignitet att detta skulle påverka doktoranders vardag.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Avslå motionen i sin helhet

Motion 61 - Lösningen på svensk försvarspolitik

Det pågår ständigt en debatt om Sverige ska inte ska vara med i Nato. Ett argument för att Sverige behöver vara med för att skydda oss från rysk aggression. Eftersom Ryssland upplever Nato som ett hot kan detta lika gärna vändas till att vi måste stå utanför Nato för att undslippa rysk aggression. Om Sverige står utanför Nato behöver Sverige rusta upp för att avskräcka rysk aggression. Om å andra sidan Sverige går med i Nato måste Sverige rusta upp för att möta Natos budgetmål för försvaret (mot rysk aggression). Slutsatsen verkar vara att Ryssland är aggressivt samt att Sverige måste rusta upp för en massa pengar på försvaret.

Men det finns en billigare lösning. Erfarenheter från Nordkorea visar att innehavandet av endast ett litet antal kärnvapen räcker för att få supermakter att hålla sig borta. Sverige kan både stå utanför Nato och avskräcka Ryssland genom att återuppta vårt gamla kärnvapenprogram. Plutoniumbaserade vapen är vägen framåt, vilket kräver kärnreaktorer designade för detta ändamål. Greenpeace gillar som bekant att demonstrera utanför och försöka infiltrera civila kärnkraftverk. Dessutom gillar de att protestera mot kalkbrott i Ojnareskogen på Gotland. Som en vänlig gest mot organisationen skulle man kunna anlägga den militära reaktorn vid Bästeträsk, vilket då gör att Ojnareskogen hamnar innanför det inhägnade området, så att bråkstakarna inte behöver sprida sina resurser på flera platser.

Världens största kärnvapen konstruerades som bekant i Sovjetunionen med namnet Tsar Bomba. Eftersom Sverige inte vill sticka ut med extremer på det ena eller andra hållet, bör vi kalla vår bomb Lagom Bomba.

Därför föreslår jag:

Att anlägga en militär kärnreaktor för framställning av vapendugligt plutonium söder om Bästeträsk, och inhägna Ojnareskogen som en del av dess säkerhetsområde

Att återuppta det svenska kärnvapenprogrammet och producera Lagom Bomba Vidare, om vi skulle vilja frångå principen om lagomhet, kan vi bistå våra bröder och systrar i öst genom

Att ingå en militärallians med Finland med det uttalade målet att återta Karelen från Ryssland

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för denna nygamla och kreativa lösning på svensk försvarspolitik. Ett svenskt kärnvapenprogram skulle kunna skapa fler arbetstillfällen och bidra till jobb och tillväxt i hela landet.

Tyvärr har motionären inte redogjort för varför Sverige inte ska möta den ryska björnen så som man hanterar andra björnar; genom att spela död och vänta tills den dragit vidare. En sådan försvarsstrategi skulle vara betydligt billigare och innebär heller inte någon risk för varken en preventiv aggression från rysk sida eller för ökade spänningar i vårt närområde till följd av den nukleära upprustningen. I avsaknad av en sådan utredning kan förbundsstyrelsen inte ställa sig bakom motionen.

För övrigt är Lagom Bomba ett alltför för anspråkslöst namn för ett land som tronar på minnen från fornstora dagar. Motionären kunde med fördel ha låtit sig inspireras av Försvarmaktens Robotsystem 23 BAMSE.

Förbundsstyrelsen föreslår för kongressen att:

Avslå motionen i sin helhet

Motion 62 - Reform av nämndemannasystemet.

Sedan länge har nämndemän (lekmanndomare) utsetts av de politiska partierna i Sverige. Syftet är att få demokratisk och folkrepresentativ insyn i rättsväsendet. Även om syftet är gott, förs kritik titt som tätt mot denna process. Relativt få svenskar är medlemmar i de politiska partierna och det finns risk att nämndemän tillämpar sin politiska åsikt på olämpliga sätt i domstol. Exempelvis Sverigedemokraterna uppmanar sina nämndemän att driva partiets politiska dagordning i första hand och tolka lagen i andra hand. Även om SD är värst, finns det gott om exempel på felsteg hos andra nämndemän på liknande tema.

I det rådande systemet är att det är partiernas ansvar att granska dugligheten hos de som de nominerar. Det kan de naturligtvis missköta, men andra system kräver granskning från domstolen eller någon annan myndighet. Det är viktigt att denna granskning inte tar för mycket resurser i form av tid och pengar.

Låt oss säga att vi slumpar fram ett antal nämndemannakandidater över den vuxna befolkningen (som inte begått brott, o.d.). Dessa får då svara på ett antal skriftliga frågor för att kolla att de inte är helt inkompetenta. Därefter får de handlingar till några mål som de måste ta ställning till på något sätt. Det säkerställer dels att de är tålmodiga nog att läsa sig in på långt material, och förhoppningsvis ytterligare ett sätt att testa omdöme. Skriftliga test av den här typen är inte så farligt resurskrävande, men det går inte att testa allt.

Efter detta kallas nämndemannakandidaten till domstolen för en intervju. Man kan tänka sig att denna hålls av en normal tremannanämnd som har fått lämplig instruktion och utbildning för att testa lämplighet. Man kan naturligtvis tänka sig att jurister närvarar också, om det finns behov och pengar till det, men jag tror att nämndemännen klarar sig själva. Det borde då vara möjligt att intervjua minst 6 kandidater (en timme per person) på en heldag i domstolen.

Jag föreslår

att tillsätta en utredning om utse nämndemän genom slumpvist urval ur den laglydiga befolkningen, vilkas omdöme prövas skriftligt, och muntligt av tidigare nämndemän.

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar för motionen. Vi håller med om att det finns problem i systemet med nämndemän. Vi menar dock att om detta ska utredas så bör det utredas förutsättningslöst, inte med ett så avskilt syfte och mål om vad utredningen bör

komma fram till. Det är inte heller säkert att det i grunden är det bästa modellen för hur ett utvecklat nämndemannasystem bör se ut - eller om nämndemän bör finnas med i ett framtida juridiskt system.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att

Avslå motionen i sin helhet.

Motion 63 - Återbetalning av studieavgifter

Sedan ett antal år har medborgare i länder utanför EU fått erlägga studieavgifter för att få studera vid svenska högskolor och universitet. Detta baserar sig, såvitt jag vet, på observationen att de flesta utlänningar lämnar landet efter avslutade studier och att det då blir en ekonomisk förlustaffär. Istället för att vidta åtgärder för att behålla dessa högutbildade infördes då avgifterna.

Om vi nu fortsatt ska ha studieavgifter, borde det finnas möjlighet till återbetalning av dessa under förutsättning att den högskoleutbildade stannar och bidrar till det svenska samhället. En modell skulle kunna vara att personen kan ansöka årligen om en återbetalning av, säg, 1/20 av sin totala avgift, så att hen efter 20 års kvalificerat heltidsarbete i Sverige har fått allt återbetalat. Man kan tänka sig andra andelar av beloppet göra det som skatteavdrag eller nåt. Det väsentliga är att ge en rimlig monetär morot för att hålla kvar högutbildad arbetskraft. Det kan också påpekas att utländska studenter med denna ordning fortfarande inte har någon fördel gentemot studenter från EU i allmänhet och Sverige i synnerhet.

Med detta föreslår jag

att utlänningar som betalat studieavgifter ska få möjlighet att få dessa återbetalda, under förutsättning att de arbetar i Sverige.

Motionssvar:

Förbundsstyrelsen tackar motionären för en viktig motion. Förbundsstyrelsen delar problematiken att studenter från länder utanför EU fått erlägga studieavgifter för att studera vid svenska högskolor och universitet. Förbundsstyrelsen uppskattar motionärens vilja att lösa denna problematik. Vi ser dock en konflikt då S-studenter vill verka för att ta bort avgiften i sin helhet.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att:

Avslå motionen i sin helhet.